

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Karolina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Združenje kmetijskih strokovnih glasil

Več let se je govorilo o združenju vseh strokovnih kmetijskih glasil. Sedaj pa se bliža ta namen uresničenju. V vprašanju enotnega strokovnega kmetijskega glasila se je vršilo nedavno na poziv banske uprave v Ljubljani posvetovanje vseh predstavnikov naših kmetijskih listov. Gre za združenje «Kmetovalca», «Sadjarja in vrtnarja», «Naših goric», «Slovenskega hmeljarja», «Čebelarja», «Perutnarja» in «Konjerejca». Po združenju bi prejemal vsak dosedanji naročnik enega teh listov za dosedanjo naročnino obširno skupno kmetijsko glasilo. Predstavniki listov so se vsi izrekli za enotno glasilo, le Sadjarsko in vrtnarsko društvo zaenkrat še ni dalo končnega odgovora. Kakor se trdi, bo pričelo skupno glasilo izhajati že s prihodnjim novim letom.

Misel združenja strokovnih kmetijskih glasil je do gotove meje umestna, saj vendar ni noben naš kmet izključno poljedelec, temveč ima vsak kmetski dom tudi zelenjadni in sadni vrt ter goji razno živino. Nedvomno pa je, da v to skupno glasilo nikakor ne spadajo hmeljarstvo, vinogradništvo in naposled tudi ne čebelarstvo, ker to niso splošno razširjene kmetijske panoge. Spričo težav in neprilik, ki

jih preživljajo pač vse te tri veje našega kmetijstva, tudi ne bi bilo na mestu, da bi se v skupnem glasilu delala tako rekoč posredna propaganda zanje, zlasti ne za prvi dve, ki postajata vedno manj dobičkanosni.

Naj bi odločevalni činitelji o tem razmišljali. Če je pa že končen sklep tu, bi bilo želeli, da se pri novem glasilu prepusti urejanje posameznih panog našega kmetijstva strokovnjakom, ki poznajo poleg papirne učnosti tudi resnično življenje, ker nikakor ne gre, da bi govoril o travništvu strokovjak za vinorejo ali celo pisal o hmelju živinorejski strokovnjak, ki pozna hmelj le iz učne knjige.

Koristi skupnega glasila za poglobitev našega kmetijstva bodo gotovo velike, toda kakor smo rekli, le glede panog, ki tvorijo pri nas že nekako celoto. Jasno je, da vinogradnika ne bo zanimalo hmeljarstvo ali narobe: Hmeljarji, ki so doživeli zadnja leta ogromne izgube, tudi ne bi bili nič kaj veseli, če bi skupno glasilo posredno pomagalo še širiti hmeljarstvo ter mu zadati zadnjo odločilno brco. Prav tako ne bi dobil rad vinogradnik, ki že tako ne ve kam z vinom, novih konkurentov.

O delu za iztrebljenje sirovosti

Že nekajkrat smo odkrito govorili o sirovosti, ki se je tako vgnedila med našim narodom. Vprašanje ozdravljenja tega nezdravega stanja pač zasluži največjo pozornost in zato hočemo podati nekaj misli, kako bi se dal polagoma odpraviti ta grd madež z našega naroda.

Podobne in še žalostnejše razmere smo opazovali pred vojno v naših rudarskih revirjih. Ne le, da so bili po rudarskih gostilnah pobji na dnevnem redu, nego tudi na cesti niso puščali pijanci mirnih ljudi pri miru in so se zaganjali v vsakogar, kogar so srečali. Ne lastni uradnik, ne duhovnik, ne učitelj niso bili bili varni pred njimi. Danes pa z veseljem ugotavljamo, da so se baš v rudarskih revirjih po vojni obrnile te žalostne razmere na bolje. Kaj pa je bilo vzrok temu preokretu? V prvi vrsti gotovo širjenje prosvetnih organizacij, ki so skrbele, da ni delavec zapravljaj svojega prostega časa v gostilni pri vinu in

kvantah, temveč je v večernih tečajih širil obzorja svojega duha.

Recept, ki se je obnesel za kako bolezen pri enem bolniku, ga zdravniki prav radi zapisujejo še ostalim za to boleznijo obolelim nesrečnikom. Zato je nujna potreba, da napne novi Sokol kraljevine Jugoslavije vse svoje moči, da priveže zlasti ob nedeljah k duševnim zabavam, igram in predavanjem široke narodove plasti. To bi bila ena najlepših nalog Sokolstva. Tudi učitelji in duhovniki naj se v polni meri zavedajo svoje naloge in dolžnosti glede vzgoje novega zdravega in treznejšega naroda.

Seveda je delo trdo in bo treba vsestranskega silnega napa, da zaježimo in sčasoma osušimo blatno reko sirovosti. Kakor vsaka druga bolezen je tudi sirovost samo do nekega časa ozdravljiva, zato ne odlašajmo, da ne potone vsa naša lepa domovina v povodnji alkohola in sirovosti.

Nevarnost za prekmurske sezonske delavce

Kakor po vsem svetu, vlada tudi v Nemčiji občutna nezaposlenost in je doseglo število nezaposlenih industrijskih delavcev v Nemčiji že tri milijone. Seveda je podpranje nezaposlenih v vseh državah veliko breme, zato skušajo na ta ali oni način zaposliti nezaposlene. V to svrhu se peča nemška vlada zadnji čas z mislijo, da bi zabranila prihod sezonskih delavcev iz inozemstva.

Tu bi bili prav močno prizadeti naši Prekmurci, ki jim je bilo šele pred tremi leti omogo-

čeno po pogodbi med našo državo in Nemčijo hoditi vsako leto na poljska dela na nemška veleposestva. Leta 1928. je našlo v Nemčiji tisoč prekmurskih sezonskih delavcev zaslužek. Prišli so domov okrog šest milijonov dinarjev prihrankov. Leta 1929. pa je naraslo število njih na štiri tisoč, ki so prihranili za svoje družine celih 12 milijonov dinarjev. Ta denar se je prav občutno poznal v gospodarstvu Slovenske Kra-

Prekmurci so na nemških kmetijah prav priljubljeni zaradi svoje pridnosti in skromnosti. Tudi sami so zadovoljni s svojim delom in zaslužkom. Hud bi bil udarec za Slovensko Krajino, ako bi Nemčija svojo namero res izvedla, saj bi postali desettisoči svojecev sezonskih delavcev v Prekmurju brez kruha.

Seveda je vprašanje, kakšno stališče bodo zavzeli nemški veleposestniki proti nadomestitvi izvežbanih kmetijskih delavcev z industrijskimi. Le-ti niso vajeni poljskega dela in ga ne bodo nikoli tako opravljali, kakor to dela kmetovanja navajen človek. Zato bo nemara vlada gotovo navelata na odpor nemških veleposestnikov. Sicer pa so še vedno v veljavi naše pogodbe glede sezonskih delavcev in bo Nemčija mogla le težko iti preko njih. Pričakujemo tudi, da se bodo naša vlada in naše strokovne organizacije potrudile, da ohranijo našemu Prekmurju ta kos kruha.

Izvoz vina po vinarskih zadrugah

Ormož, novembra.

Sestanek vinarskih zadrug v Mariboru dne 30. septembra je obravnaval izvoz naših vin v inozemstvo. Glede na ta izvoz, ki se bo v bodoče mogel vršiti v zmislu namer Pooblaščenice izvozne delniške družbe v Beogradu samo preko vinarskih zadrug, je sklicala Vinarska posredovalna zadruga v Ormožu sestanek vinogradnikov iz ormoško-ljutomerskih goric na 2. t. m. v Ormožu. Sestanka se je udeležilo okrog 50 vinogradnikov.

Po daljši debati so bili sprejeti naslednji važni sklepi: V svrhu organizacije vseh vinogradnikov ormoško-ljutomerskih goric se skliče zbor vinogradnikov na dan 16. t. m. po rani službi božji v dvorano Kletarske gostilne v Ormožu z dnevnim redom: poročilo o izvozu naših vin v inozemstvo preko vinarskih zadrug; vprašanje krivde, da je izvoz ljutomerskega vina v Avstrijo navezan na tako visoko uvozno carino, s čimer je izvoz skoro docela onemogočen; znižanje trošarine na vino glede na okolnost, da trošarina že presega ceno našemu vinu (visoka trošarina povzroča druginjo vinskega pridelka pri razprodaji na drobno in se s tem znižuje konzum, na drugi strani pa pritiska na ceno mošta pri stiskalnici in vina v kleti ter s tem ovira razprodajo na debelo, ker se vsakdo boji trošarine, ki jo mora plačati naprej); zakon o vinotočilih se naj omili v tem pravcu, da se vinogradniku dovolji točenje vina v isti občini, kjer stanuje, in ne v oni, kjer ima svoj vinograd; ker so cene vinskemu pridelku padle skoro za polovico, se naj zniža tudi davek na vinorodna zemljišča; za nasade šmarčnice naj se ne pobira dvojni davek, to je od zemljišča in še od trte, nego naj se prepove promena razprodaja pridelka, s čimer bo tudi iztrebljenje šmarčnice zagotovljeno.

Vinogradniki ormoško-ljutomerskih goric na plan, udeležite se vsi brez izjeme zbora vinogradnikov 16. t. m.! Gre za vaš stanovski interes in za izhod iz današnje hude vinogradniške krize. V slogi je moč. Vsi za enega, eden za vse!

Politični pregled

V Rimu je imel predsednik Mussolini daljši govor na zbrane fašistične voditelje.

ki so proslavljali osmo obletnico fašizma. Po uvodnih besedah o dosedanjih uspehih fašizma. Posebno obširno se je pečal s fašistično zunanjo politiko ter izjavil med drugim, da ne bo Italija nikdar nikogar napadla ali izzvala kake vojne. Italija je sicer nezadovoljna s povojno razdelitvijo mej v Evropi ter ne bo pozabila krivice, ki se ji je zgodila pri razdeljevanju kolonij, vendar pa ne bo posegla po orožju za izpremembo obstoječega stanja. Ta izjava je izzvala silno presenčenje, ker je z njo Mussolini javno pričel ubirati miroljubne strune. Z nič manjšim zanimanjem niso bile sprejete napovedi Mussolinija, da bo v toku časa vsa Evropa sprejela fašistična načela ter se pofašistila.

V Franciji in Angliji so slovesno otvorili zimsko zasedanje zbornice.

V Angliji je kralj ob tej priliki prečital prestolni govor, v katerem napoveduje vlada širokopovozno delo za olajšanje silne brezposelnosti, ki je pričela resno ogražati sicer tako mogočno Anglijo. Za olajšanje brezposelnosti misli pričeti vlada obširne gradnje železnic, avtomobilskih cest in elektrifikacijo vse dežele. Za to bodo potrebne ogromne vsote denarja. Prestolni govor se je bavil tudi z imperialno konfereenco, to je s sejo vseh predsednikov bivših angleških kolonij, ki imajo sedaj popolno samoupravo ter se nazivajo dominioni. Na teh sejah so razpravljali predvsem o tem.

kako bodo ustvarili z ogromnega angleškega imperija gospodarsko celoto.

Predloženi so bili najrazličnejši načrti. Najbrže pa bo sprejet oni, ki predlaga, naj Anglija uvede zaščitne carine za vse kmetijske pridelke, ki jih uvaža za svoje potrebe iz držav, ki niso v britskem imperiju. V zameno zato pa bi dominioni znižali uvozne carine za angleške industrijske izdelke. Ker so vsi dominioni po pretežni večini kmetijske zemlje, je zelo verjetno, da bodo pristali na tako skupno borbo proti gospodarski krizi, ki jih tare na ta način, da ne morejo vnovčiti svojih

kmetijskih proizvodov. Angleže pa zopet tako, da ne morejo prodati svojih industrijskih izdelkov.

V Franciji se pripravlja opozicija za borbo proti vladi.

ki jo bo napadla predvsem zaradi njene premioljubne politike napram Nemčiji. Ta ofenziva pa bo najbrže brezuspešna, ker je večina francoskega naroda povsem zadovoljna s politiko vlade, ki skrbi za to, da je danes Francija edina država na svetu, ki pozna le malo brezposelnosti.

V Nemčiji so nastopile po prvih dnevih razočaranja, izzvanega zaradi volitev, zopet mirnejši časi.

Desničarski in levičarski rogovileži so se morali v zbornici prepričati, da je kljub njihovega silnemu uspehu pri zadnjih volitvah v Nemčiji še vedno dovolj razumnih in preudarnih ljudi, ki se zavedajo posledic izgubljene vojne in dejstva, da se ne morejo podpisane pogodbe in sprejete obveznosti kar preko noči preklicati. Tem razsodnim ljudem je pripisovati, da je vlada izdelala obširen načrt za znižanje državnega proračuna, ki bo pa še kljub temu velik.

V Avstriji se pripravljajo z največjim ognjem na volitve.

ki se bodo vršile v nedeljo 9. novembra. Vlada in socialistična opozicija sta z vsemi silami na delu, da bi zbrali okoli sebe kar največ pristašev. Klerikalno-heimwehrovska vlada pri tem ne izbira sredstev ter je čuti neprestano o novih krvavih spopadih med heimwehrovci (avstrijski fašisti) in socialisti, ki ne pristanejo na to, da bi jim sedaj odvzeli plačanci težke industrijske pravice, ki so si jih priborili s tolikimi žrtvami. Ker imajo heimwehrovci največjo oporo v svojem voditelju knezu Starhembergu, ki je obenem tudi notranji minister, ni čudno, če so sedaj izvedli državni organi naširšo preiskavo pri vseh socialističnih organizacijah ter pri tem zaplenili nekaj starih pušk in zarjavelih strojnic. Nedeljske volitve pa bodo pokazale, kako sodi ljudstvo o sedanjih klerikalno-heimwehrovski vladi.

M. Silvester:

Na potih usode

(Dalje.)

Naslednjo vrsto je tvorila četa lokostrelcev v modrikastih oblekah, a konec četa konjenice, oborožena z dolgimi sabljami in pištolami.

Po zaključku sprevoda se je podala vsa gospoda v šotor, katerega so napravili iz zelenja na grajskem vrtu. Seveda so se udeležiti pojedine in s atovanja v šotoru tudi mestni očetje in «cunfts», dočim so posedli meščani in mestna brambura pod drevjem na trgu in ga vlekli iz sodov, ki so bili postavljeni ob obzidju.

Po končani svatbi se je vrnil Pero z graščakom Benkovičem vred zopet nazaj na Otočec. Nekoliko težko mu je bilo slovo od matere in sestric, katero mu je odvedel kostanjeviški plemič v Ljubljano, kjer je opravljal ordonančno in pobočniško službo pri cesarskem namestniku Auerspergu. Pa kmalu je pozabil na minile trenutke sreče in se z vso vneto vrgel v odkazani mu posel in pouk. Vdova Ljubica se je glede na srečo svoje hčerke docela pomladila. Srčno žalovanje za pokojnim možem jo je skoro docela minilo in se je spominjala svojega soproga le kakor nekakih lepih sanj. Toda saj ni bilo časa za žalovanje, ker je bilo treba izvrševati razna dela, katera je prostovoljno sprejela v opravljane. Delo ji je krepilo duha in voljo, obenem pa ji dalo obilo raznoterega razvedrila. Ker je bila

zaradi svojega milega značaja povsem priljubljena, ji tudi ni manjkalo iskrenih prijateljev in prijateljic.

Po končani svatbi je starka zopet skrivnostno zapustila mesto, ne da bi kak človek vedel, kam se je podala. In kdor bi prišel nenadoma v podzemsko kraljestvo na Ječmenišče, bi jo videl, kako marljivo vodi dela pri utrjevanju te podzemске naravne trdnjave, kako se kopljejo tamkaj novi rovi na površje, shrambe za živež in celice za bivanje.

VII.

Eno leto pozneje.

V Kostanjevici se je raznesla vest, da so vjeli samostanski hlapci staro čarovnico in da so jo obsodili menihi zaradi tega, ker je priznala še pogansko vero, v smrt na grmadi.

Ta vest je prišla tudi na uho vdovi Ljubici, ki se je pravkar vrnila od dolgega potovanja iz Ljubljane, kjer se je nahajala na obisku pri svoji hčerki. Nenadoma ji je šinila v glavo misel, ali ni morda ta starka ječmeniška vedeževalka, ki je po naključju zašla v krepilje samostanskih hlapcev. To misel je izrazila tudi napram sodniku in mestnemu kapetanu, katera sta takoj obljubila, da pošljejo vohunit zanesljivega človeka. Še isti dan je prinesel sel poročilo, da je starka, ki se nahaja še v samostanski ječi, gotovo ječmeniška junakinja. Pa nastalo je takoj vprašanje, kako iztrgati starko iz rok menihov, ki si ne bodo dali priti z lepa blizu. Še bolj je pa otežkočalo zadevo to, ker so bili Kostanjevičani in menihi v sporu

Na Madžarskem se menda nikoli ne bodo sprilaznili z mislijo, da je treba priznati obstoječe stanje v Evropi

ter se zadovoljiti z odmerjenimi mejami. Ne-prestano iščejo madžarski državniki novih zaveznikov po svetu za svojo politiko nemira in izprememb obstoječih mednarodnih pogodb. Predsednik madžarske vlade grof Bethlen je skoro več na potu kakor doma. Te dni je posetil turško prestolico Ankaru, kjer je snubil Turke za svojo politiko. Ti pa niso bili zanjo nič kaj posebno navdušeni, kakor tudi ne slučajno v istem času v Ankari se mudeči grški ministrski predsednik Venizelos. Tako so morali madžarski listi po velikem napovedovanju priznati, da je bila pot grofa Bethlena brezuspešna.

Pač pa je bila vse-pomembnejša pot Venizelosa v Ankaru,

kjer je podpisal grško-turško prijateljsko pogodbo, s katero je zapečaten stoletni krvavi spor med obema državama, ki sta prelili v medsebojnih bojih toliko krvi.

V Bolgariji so slovesno sprejeli bolgarsko kraljico Jovano.

hčerko italijanskega kralja, ki se je poročila po dolgem pripravljanju z bolgarskim kraljem Borisom.

GOSPODARSTVO

Sejmi

- 10. novembra: Kranj, Št. Jernej pri Krškem, Braslovče, Puconci.
- 11. novembra: Ig, Moravče pri Kamniku, Št. Gotard pri Trojanah, Bučka, Laško, Spodnje Gorje, Smarjno ob Paki, Oplotnica, Cankova, Marenberg, Ormož, Draskovec.
- 12. novembra: Bučeva vas, Ljutomer (živna).
- 15. novembra: Grahovo, Vransko, Gornja Radgona, Poljane.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valuta h:
1 dolar za okrog 56 Din;
v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 79435 do 79735 Din;
100 nemških mark za 1344 do 1347 Din;

zaradi služnostnih pravic v Krakovem (hrastov gozd poleg Kostanjevice) glede dobave hrastovega lesa za mostove in div za kurjavo. Zlepa ne bo slo, tega so si bili prvi gotovi, do klanja pa bi ne smelo priti, ker so bili menihi mogočni gospodje in so uživali poleg tega vsestransko zaščito. S kako zvijačo naj bi jo rešil? Kdo naj to tvega? Ljubici, ki je bila sicer pobožna žena, ni preostajalo drugo, kakor nemudoma obvestiti Uskoke na Ječmenišču, kaj se je zgodilo, in jih obenem naprositi, da jo rešijo. Dobila je v mestu sela, ki se je zavezal, da dostavi za dobro plačo pismo zadržnemu poglavarju.

Ze tretji dan potem, ko je odšel sel na Ječmenišče, najdemo starega gustarja na potu proti samostanu. Taval je skrivaj okrog samostana in oprezal, kje bi ugledal kak znak. Toda sreča mu ni bila mila. Zato se je podal kar k samostanskim hlevom, ki so se nahajali tačas še zunaj samostana. Kmalu je našel nekaj radovednih hlapcev, katerim je jel gosti in peti raznotere pesmi.

Ko je odpel nekaj pesmi, se je začel razgovarjati z njimi o tem in onem ter prešel nato spretno na čarovnijo in čarovnice. Ni trajalo dolgo, ko je zvedel od gostobesednih hlapcev to, kar je želel zvedeti, namreč, kje in v kateri celici se nahaja zaprta starka. Odkrival je nato po stezi, ki vodi proti vasi Kočariji, in ko se je stemnilo, se je plazil kakor kača k vzdoljnojužni fronti samostana. Prebrodivši potok, je z lahkoto splezal na zidovje, ki je obdajalo vrt, in po hruški, ki je rasla tik zidu, dospel na vrt. Še dobrih petdeset

100 madžarskih pengov za 987 do 990 Din;
 100 italijanskih lir za 294'55 do 296'55 Din;
 1 dolar za 56'28 do 56'48 Din;
 100 francoskih frankov za 220'62 do 222'62 Din;
 100 češkoslovaških kron za 167 do 167'80 Din.

Tedenski tržni pregled

JAJCA. Z nastopom hladnejšega vremena je trgovina z jajci precej oživela in so se nakupne cene dvignile na 1'45 Din za eno jajce. Izvažajo se jugoslovenska sveža jajca največ v Italijo.

HMELJ. Cene se drže neizpremenjeno. V Nürnbergu so nakupovali savinjski hmelj po 58 do 60 mark za 50 kg (okroglo 15 do 16 Din za kilogram).

ŽIVINA. Na zadnjem mariborskem živinskem sejmu so prodajali za kilogram teže: debele vole po 8 do 9 Din, poldebele po 6'28 do 8 Din, plemenske po 6 do 6'50 Din, bike po 7 do 8 Din, klavne krave debele po 6'50 do 7 Din, plemenske krave po 5 do 5'50 Din, klobasarice po 3 do 4'50 Din, molzne krave po 6'25 do 6'50 Din, breje po 6'50 do 6'75 Din, mlado živino po 8'25 do 10 Din, teleta po 12 Din.

LES. V zadnjem času so precej povpraševali po našem lesu Italijani iz Sicilije. Cene so, kakor kaže, neizpremenjene. Na ljubljanski borzi pride večkrat do kupčijskih zaključkov v tem ali onem lesu, vendar borza lesnih zaključkov iz neznanega vzroka ne beleži.

ZITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (postavljeno na slovensko postajo; za 100 kilogramov): pšenično, baško, po 185 do 202'50 Din; ozimni ječmen, baški, po 155 do 157'50 Din; turšičico, baško, umetno sušeno, po 132'50 do 135 Din; moko «0» po 340 do 345 Din.

Kratke vesti

— Odsek Kmetijske družbe za rejo kunccev v Ljubljani bo imel II. zborovanje kuncerejcev v nedeljo 9. t. m. ob 9. dopoldne v prostorih Kmetijske družbe v Ljubljani. Spored: Pozdravni govor predsednika, predavanje o reji kunccev, poročilo o odsekovem delovanju in splošni razgovor ter navseti. Vabljeni so tudi nečlani.

— Vinski sejem priredi vinarska zadruga Jeruzalemčan v Ivanjkovcih 10. decembra. Otvoritev bo ob 8. uri. Letošnji mošči se prav lepo razvijajo in bodo do takrat gotovo že tako daleč, da se bo dala kvaliteta popolnoma pre-

korakov se je bilo treba plaziti preko zelenjadnega vrta in že je ždel poleg samostanskega zidu. Tedaj je pa prišlo najvažnejše na vrsto, namreč, najti pravo okno celice, v kateri se je nahajala starka. Okna celice, ki so bila deloma pod zemljo, so bila na zunanji strani zidovja od tal komaj en meter visoko. Splazil se je k prvemu oknu in prisluškoval, nato pa jel oponašati s pritajenim glasom kihanje polha. Toda tu se mu ni oglasil nihče; prav tako ne pri drugem in tretjem oknu. Šele pri četrtem in posebno močno omreženem oknu je čul na dano znamenje lahko odkašljanje. To je značilo, da je našel pravo okno in da se mu je starka odzvala. Kmalu nato je čul lahko ropotanje in drsanje in trenutek zatem se je odprlo okence.

V omrežju je zapazil starce glavo starke, ki je tiho vprašala:

«Ali si ti guslar? Vedela sem, da prideš, zato sem te že težko pričakovala.»

Nadaljnji pogovor med starco in guslarjem je veljal ugibanju, kako se rešiti iz te kletke.

Dogovorila sta se in izdelala podroben načrt, kajti strašna smrt bi jo morala doleteti že v sredo prihodnjega tedna v zgodnjih jutranjih urah. Ko sta se o vsem dogovorila, se je šele spomnil starca, da je prinesel s seboj tudi starkin meč, bodalo in usnjeno torbico z raznimi praški in kap, ljicami. Pri tej priliki je treba omeniti, da je bil meč docela lahek in iz tako finega jekla, da se je lahko zvil poljubno v kolobar. Bil je eden

tistih dobrih izdelkov iz Damaska, s katerimi so se dičili samo najspretnější sablači.

Ko se je vrnil stari guslar po isti poti, po kateri je prišel, je odstranila starka težko klop od okna, spravila bodalo v nedrije, torbo pa pod slamo, prišla nato za sablo in napravila z njo po zraku nekaj hitrih zamahov. Ko je delala te vaje skoro do popolne utrujenosti, si je dejala: «Malce, trda sem še, pa bo že šlo za silo.» Spravila je nato ostro rezilo istotako v slamo, legla in zaspala.

Pa spanje starih ljudi je kratko, komaj je prikukalo solnce preko Zavod, je že starka zopet bedela. Čim jo je zapustil stražnik, ki ji je prinesel hrano, se je starka polastila sablje in se neprestano vadila.

Vdova Ljubica je beli veselo iznenadena, ko je zagledala pred seboj guslarja. Njeno prvo vprašanje se je tikalo starke. Starca ji je odgovarjal šele, ko se je uveril, da nikdo ne prisluškuje. Povedal ji je, kako hočejo rešiti starco, in pripomnil, naj poprosi Ljubica kapetana mestnih čet, da bi se kolikor mogoče dolgo obotavljal, ako bi zahtevali samostanski gospodje oboroženo pomoč.

Po kratkem počitku in okrepčilu je starca zopet odšel, a Ljubica je hitela k kapetanu, da ga pouči o tem, kaj se namerava izvesti. Kapetan je bil z predlogom docela zadovoljen. Vitez Wernekh, čeprav katoličan, se je v duhu že nagibal bolj na stran protestantov, ker je to bilo takrat

Halo! Halo!

Vi žene in dekleta

dali ste se že udeležili
RADION
 nagradne naloge za
 50.000 dinarjev?

Ako tega še niste storili, zahtevajte takoj od Vašega trgovca brezplačne karte za sodelovanje in točne pogoje!

bolj nobel in je sovražil menihe že zlasti zaradi tega, ker so mu kratili niegove in mestne posestne pravice z raznimi tožbami pri deželni knezi; poleg tega so pa bili tlačitelji revnega ljudstva in zdražbarji. Niti mestni posvetni duhovnik, sivolasi starček, ki je sejal med svoje ovce same prave Kristove nauke ter vlival v njih srca duševni mir, ni imel miru pred njimi. Ako bi v dušnem pastirstvu osiveli starček ne imel zavetje pri meščanih, bi gotovo moral zapustiti svoje mesto in ga prepuštili menihom.

V torek popoldne je dospela v samostan vest, da se nahaja pristava za Krakovem in ognju. Komaj je odšel prvi sel, je že prisopihal drugi, ki je javil napad neke razbojniške tolpe na vinske hrame na Vinjem vrhu. Opat je takoj odredil, naj odjezdi močen oddelek oboroženih hlapcev na Vinji vrh in naj skuša poloviti roparje. Oddelek jezdecev je odjahal v diru in ni niti opazil tretjega sela, ki je nosil v samostan novico, da seka krdelo čudno oblečenih in oboroženih možakov trte v samostanskih vinogradih na Bočju in po Starem gradu.

Takoj je moralo tudi tja oditi krdelo vojščakov, tako da so ostale v samostanu samo straže. Opat je obupno vzdihoval, zakaj zaradi nesreč, ki so ga zadele tako hitro zaporedoma, je zelo trpela samostanska blagajna.

V tem pa, ko je bilo v samostanu nervozno razpoloženje, ni nikdo zapazil, da je izginil brat jetničar, tista velika prikažen, ki se je navadno smukala samo okrog vrat ječe. Na njegovo mesto

soditi. Pridetek je letos za enkrat večji od lani, cene so pa izredno nizke. Pripuščena bodo le vina iz ljutomersko-ormoškega vinogradniškega okoliša. Ta sejska privedite bo šesta tukaj ter je pri producentih kakor pri kupcih zelo priljubljena. Vršila se bo v restavracijski dvorani tik kolodvora. Torej je vreme ne bo moglo prav nič motiti. Pojasnila daje radevolje zadruga.

— Z razstave poizkusnega krožka za umetna gnojila v Kranju. V ponedeljek 10. t. m. ob 9. dopoldne bo v Ljudskem domu v Kranju izplačevanje nagrad razstavljalcem pridelkov iz letošnjega poizkusnega krožka umetnih gnojil na razstavi, ki se je vršila v Kranju od 11. do 13. oktobra. Ocenjevalna komisija je prisodila 4 prve, 8 drugih in 74 tretjih nagrad za dobro uspele posamezne poizkuse. Razstavljalcem bo razdeljeno za 4360 Din nagrad. K nagradam so prispevali banska uprava v Ljubljani, Kmetijska družba, agrikulturno-kemični urad v Zagrebu, tvornica za apneni dušik v Rušah ter «Fosfat», d. d. v Zagrebu. Ob tej priliki bo predaval sreski kmetijski referent g. Sustič o poizkusnih krožkih in o praktičnih rezultatih letošnjih gnojilnih poizkusov. K predavanju bodo imeli dostop tudi drugi kmetovalci.

— Sadni ogled v Naklem pri Kranju. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Naklem priredi v nedeljo 9. t. m. v šoli v Naklem sadni ogled. Namen ogleda je upoznati kmetijske sadjarje s sadnimi sortami vobče, predvsem pa s sortami po določenem novem sadnem izboru, in pokazati vse tiste sorte, katere je treba s pomočjo precepljanja odstraniti iz sadovnjakov, ker ne ustrezajo ne domači in ne kupijski rabi. Ogled se otvori že v soboto ob 3. popoldne in bo odprt v nedeljo ves dan. V nedeljo 9. t. m. ob 3. uri popoldne bo predaval pri sadnem ogledu g. Alfonz Zdolšek o sadjarstvu.

DOPISI

ŠKOFJA LOKA. (Smrtna kosa.) V starosti 61 let je po večmesečnem bolehanju preminil v Škofji Loki občeznani mornarniški podoficir g. Hulderson Julij, po rodu Holandec. Rodbina Huldersonovih se je za časa življenja njegovega očeta nastanila v Těšnu tik češkoslovaško-poljske meje. Mladi Hulderson je odšel na slovanski jug k mornarnici in je absolviral v Putju strojno šolo.

pa je stopila sključena meniška postava, ki je hodila od ječe do ječe, odpirala vrata in pregledovala, kaj delajo jetniki. Dobro je opravljala ta menih svoj posel v večernem mraku, ker ni za pet zapiral vrat posameznih celic, temveč jim puščal samo priprta.

«Hlevi v ognju! Na pomoč!» Ta krik se je nenadoma razlegel po dvorišču samostana. Hkrati so se pa tudi odprla vrata ječ in jetniki so drveli skrivaj v temi hodnika skozi odprta vrata na prosto in se izgubili v temno noč. Obnem je hitel po stopnicah navzgor sključen menih in zavil v opatovo sobo. Opat se je nahajal v svoji sobi. Stal je ob oknu in zrl v strašni pežar, ki je uničeval hleve. Ko je stopil menih v sobo, se niti ozrl ni, temveč se samo zadržal v nemškem jeziku: «Ven k ognju in pomagaj gasiti!»

Začudeno se je pa ozrl, ko mu je velel ženski glas v italijanskem jeziku: «Pojdem gasiti, vendar si moram prej pogasiti svoj maščevalni ogenj. Ti si hotel mene sežgati na grmadi; poglej grmado, ki gori za tebe in poskusi smrt, ki si jo pripravil zame!»

Hitro kakor blisk se švignil meč preko glave opata. Starka je uporabila tokrat svojo umetnost in opata omamila z udarcem sablinskega hrbtišča, da se je možak sesedel poleg okna. Zadolnel je nato skozi okno oster žvižg. Iz skupine gasilcev se je izmotalo nekaj možakov, ki so skokoma zdrveli v samostan, nato pa po stopnicah navzgor in se v trenutku znašli v opatovi sobi.

Kot strojni podoficir je služboval v armadi do upokojitve, potem pa se je nastanil na lastni imovini v Gorici. Svetovna vihra je l. 1916. prisilila g. Huldersona na izselitev. Ker je bila njegova sooproga Staroločanka, je našel nov dom v prijaznem okolju naše Gorenjske. G. Hulderson je bil češkoslovaški državljani. Skromnega, a dokaj imovitega pokojnika so spremili na poslednji poti številni prijatelji in znanci. Blag mu spomin, preostalim naše sožalje!

GORENJI LOGATEC. Hotenjska Čitalnica je izvežbala nekaj prav dobrih igralcev. To smo mogli z radostjo opaziti na dan Vseh svetnikov, ko so nam podali v našem Sokolskem domu Cankarjeve «Hlapce». Kakor smo se prvotno malo bali, da naši ljubi gostje ne bodo povsem kos svoji težki nalogi, tako nam je počasi odlegalo, ko je šlo vse kakor po žnori. Nočemo peti nikomur slivospevov, ker tudi tu velja pregovor, da se dobro blago samo hvali. Rečemo le: Lepo je bilo in hvala vam, dragi sosedje! Pa še kaj se oglašite!

JESENICE. Z burko «Kralj nogometašev» je otvoril v soboto 25. oktobra zvečer jeseniški sokolski oder svojo sezono. Igra je bila tudi prvič uprizorjena na slovenskem odru in je bila posrečeno podana. Oprema odra vzorna! Bil je prijeten večer, ki bi zaslužil večji obisk in več točnosti. Igra so v nedeljo 26. oktobra popoldne ob napol prazni dvorani ponovili. Igralo se je boljše kakor prvič. Vsekakor igra za otvoritveno predstavo ni bila primerna!

TELČE NA DOLENJSKEM. (Smrtna kosa.) Umril je 25. oktobra daleč okoli znani posestnik Janez Dule iz Telč, občina Škocijan pri Krškem. Sledeč naprednemu kmetijstvu, osobito v vinogradništvu, si je s svojo marljivostjo pridobil tako lepo premoženje, da je živel vrhu Telč

POLNE GRUDI, NAPETE MEČI,

lepe po obliki, strumne, očarjive dražesti, razvija pri damah vseh starosti po zdravniških priporočilih „ideal mikturo“. Pripravi nerazvite, upadne grudi do krasnega razvika in trdnosti. Že po štiritredenski uporabi se prsa in meči, kakor potrjujejo predrečena zahvalna pisma, očividno napajo in zaokroži o. Mršave partije vratu dobe mamečo, mehko linijo. Ven stoječe kosti izginejo, suhe meči se vidno okrepe z „ideal mikturo“. Garancija ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din; 3 steklečice 24 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice B, poštni predal 12/B 10, Češkoslovaška.

Preoblečenje opata v strgane cunje potepuha je bilo mahoma izvršeno. Nato so opata odnesli po stopnicah na temno dvorišče in skozi stranska vrata, ki so bila zaprta samo z močnimi zapahi od znotraj, na plano. Skupina je tekla za potokom proti vodi, se zasukala na desno in prispela po poti k gorečim poslopjem. Glavno besedo pri gašenju je imel grajski valpet in je ob svitu požara takoj ugledal možake, ki so nesli s sajami namazanega človeka. Naglo in sunkoma so mu povedali, da so ujeli tega človeka na begu proti gori in ga tudi videli, kako je grozil, češ, da jim bo še tudi samostan zapalil.

«Da, to je požigalec; ta je pravi, saj smo ga videli, kako je bežal proč,» se je oglašilo nekaj tlačanov. Zdajci pa je prišel k sebi našemljeni opat in je zahteval, da ga izpuste.

«V ogenj z njim! Zgori naj požigalec!» je zarjul nekdo in temu klicu se je odzvalo vsa množica. Še preden se je zavedel valpet, je že držalo našemljenega opata in dozdevnega požigaleca nebroj rok za roke in noge, ga zazibalo v zraku in ga vrglo v ogenj, ki je uničeval nizka samostanska gospodarska poslopja. Strašen krik se je še čul iz prasketajočega ognja.

V času požara se je smukalo po samostanu nebroj sumljivih oseb, ki so vlačili pri stranskih vratih na plano vreče, napolnjene z dragocenostmi, jih tovorili na mezge in izginjali v temno noč. Starka je izvohala blagajno in jo docela izpraznila.

kakor kralj v najlepši slogi z domačini. Bil je mnogo let občinski odbornik in svetovalec, blagajnik krajevnega šolskega odbora in cerkveni ključar na Telčah. Njegovo srce je bilo mehko, čeprav se je skrivalo pod trdo skorjo. Pomagal je svojemu bližnjemu v vsaki potrebi, mnogo je prispeval za dobrodelne ustanove, revež ni nikdar odšel od hiše praznih rok. Če te je nanesla pod mimo njega, te je povabil in pogostil, čeprav te je videl morda prvič. Svetovne vojne se je udeležil kot «landšturm» na srbski meji. Ker je močno obolel, so ga kmalu poslali domov. Zelo rad je opisoval doživljanje na fronti, hvalil neustrašenost Srbov ter povedal marsikatero grenko na račun cesarske Avstrije. Hudi so bili časi med vojno po vinskih krajih, kjer ne pridelajo dovolj živeža. To je pokojni Dule hitro opazil, zbral nekaj veljakov okoli sebe in dosegel mnogo, da je lajšal bedo domačinov, saj njegova beseda je zalegla tudi na višjih mestih. Bil je napreden, nikjer in pred nikomer ni krivil hrbta, hinavščine ni poznal. Zaradi tega je bil vpoštovan tudi pri svojih nasprotnikih. Veličasten pogreb, kakor ga morda še niso videle Telče, jasno priča o povedanem. Stric Janez — tako smo ga nazivali vsi — počivaj mirno, mi pa te ohranimo v hvaležnem spominu!

ŠMARJE PRI JELŠAH. Tukajšnje Sokolsko društvo je proslavilo češkoslovaški narodni praznik 28. oktobra v prostorih g. Gradta. Proslavo, katere se je udeležilo vse tukajšnje članstvo skupno s prijatelji Sokolstva in češkoslovaškega naroda, je otvoril starosta br. dr. Šašel z govorom o zgodovini bratskega naroda. Govor so nagradili poslušalci z ovacijami češkoslovaškemu narodu in njegovemu predsedniku Masaryku. Na predlog br. Svetine se je odposlala češkoslovaškemu konzulu v Ljubljani čestitka. Br. Smeh je intoniral nekaj domačih slovenskih pesmi, nakar se je razvila prijetna zabava. — Br. Habjan je začel re noviranje sokolske dvorane, ki doslej ni ustrezala povsem sokolski telovadnici, posebno ne prosvetnim namenom. Hvala mu za ta veliko-dušen čin. — Zapustil nas je tajnik Sokolskega društva br. Mächtig, ki je iz službene potrebe premeščen k davčni upravi v Škofjo Loko. Zelo ga bomo pogrešali kot sokolskega delavca. Želimo mu na novem službenem mestu vse najboljše. K tukajšnji davčni upravi pa je premeščen iz Škofje Loke davkar Milan Peterlin. — Z dograditvijo sedemstanovanjske hiše si je stekel sedanji občinski odbor nevenljivih zaslug. Zal,

«To pa naj bo za moj strah,» si je dejala in jo mahnila za potokom proti mestu in spotoma vrgla od sebe še meniško kuto. Pa še eno je zagodla svojim mučilem. Ker je bila tudi klet odprta, je smuknila v njo in nalila po vrsti v skoro vse z vinom napolnjene čebre neko tekočino, katere že majhna količina je zadostovala, da je padel človek, ki jo je zaužil, v neko čudno omotico, trajajočo po teden dni.

Seveda so prinašali utrujenim gasilcem vino, pa tudi navzočni menih in hlapci so ga pili, da si pogase žejo. Ko so se vrnili oddelki, ki so jih poslali na Stari grad in Vinji vrh, so tudi ti planili k vinskim posodam, da si utеше žejo in srd nad neuspehom, ki so ga doživeli.

V kratkih trenutkih so sedeli po tleh skoro vsi gasilci z valptom vred in bulili pred sebe. Nekaj vojakov in vodnikov oddelkov je odšlo v samostan, da poročajo opatu o škodi in neuspehu, ki so ga imeli pri zasledovanju storilcev. Pa so našli v samostanu velik nered, stranska vrata odprta, opata pa nikjer. Še bolj so pa zijali, ko jim je prinesel drug sel vest, da so vrata vseh ječ odprta.

«No, ta je pa dobra!» so si dejali, «medtem ko zunaj gasijo, so jim okradli lopovi samostan, izpustili jetnike in morda še opata odvedli».

(Dalje prihodnjič.)

Priporočajte in širite „Domovino“!

da s tem še ni rešena stanovanska kriza trške občine. Uradništvo mora še vedno prebivati ali v mesečnih sobah ali pa v nezdravih in stanu neprimernih stanovanjih. Upamo, da se bo polagoma tudi to vprašanje ugodno rešilo pri kompetentnem oblastvu. — Dne 5. oktobra je priredilo olepševalno društvo «Procvit» zelo dobro obiskano tombolo, ki se je vršila na Glavnem trgu. Med dobitki je posebej omeniti krasno spalnico, za katero se je bil boj celi dve dni. Končno je postal njen srečni dobitnik neki Poljčančan.

OJSTRICA NAD DRAVOGRADOM. Ne vemo, zakaj tako malokdaj kaj čitamo v «Domovini» iz naše Ojstrice. Seveda, saj smo pa že tudi na kraju Jugoslavije. Zapadel nas je precej debel sneg in sedaj bodo naši lovci imeli posel. Bo pa še padel kakšen jazbec namesto volka, včasih bo pa še kakšna domača mucka storila nedolžno smrt od neusmiljene lovske krogle. Dovolite mi, g. urednik, da omenim malo tudi naš pevski zbor, o katerem bi glede nekaterih pevk imeli to ali ono pripomniti. Tudi g. organist naj bi se malo bolj izvežbal, ker bi mi radi poslušali v cerkvi lepo igranje.

MUTA OB DRAVI. Predzadnjo soboto je pri nas čez noč padel sneg, ki je napravil velikanško škodo. Polomil je številna sadna in druga drevesa. Vse leži navskriž. Največ je polomil sneg mlada drevesa. Kmetje, ki so imeli še velik del poljskih pridelkov zunaj na polju in še nimajo posejane vse ozimne, so že obupavali, ker so mislili, da bo sneg obležal. — Salonski orkester na Muti je razpuščen, namesto njega pa je iz bivših članov orkestra ustanovljen sedaj tako zvani šramelkvartet pod vodstvom g. Romana Verberja.

SV. DUH NA OSTREM VRHU. Ciril-Methodova podružnica je priredila 12. oktobra v prostorih gostilne Jakoba Šantla vinsko trgatev. Prireditve je prav dobro uspela, za kar gre vsa čast zavednemu prebivalstvu, ki je prireditve posetilo v lepem številu. Čast nam je bila pozdraviti na veselici tudi sreskega načelnika g. drja. Ipavica, njegovega brata g. zdravnika in prof. g. Canjka. G. sreski načelnik je daroval prav lep znesek namenu prireditve, za kar se mu odbor najlepše zahvaljuje. Ves čisti dobiček v znesku 1037 Din je namenjen novemu gledališkemu odru, katerega gradi podružnica v šolskem poslopju. Potreben les prispevajo posestniki brezplačno, za kar jim gre vsa hvala. Večje količine lesa so že prispevali g. Jakob Šantl, predsednik podružnice

g. Ivan Tacer in župan g. Anton Štibler. Iskrena hvala! Darovali bodo potreben les še drugi posestniki in upanje je, da bo 1. decembra že prva predstava na našem odru.

LJUTOMER. (Smrtna kosa.) Tu je umrl posestnik g. Anton Cimerman po daljši bolezni, star 39 let. Zapušča pet nedoraslih otrok. Tudi njegova žena je že dlje časa hudo bolna. Pokojnik se je nekaj let z vneto udeleževal v domačem gasilskem društvu. Blag mu spomin, žalujočim naše sožalje!

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. Naš Sokol je priredil 28. oktobra v društveni sobi večer v proslavo češkoslovaškega narodnega praznika. Obisk članstva je bil lep, a žal mnogih vaščanov ni bilo, čeprav so bili povabljeni na proslavo. Ne vemo, ali ne bomo nikdar pozabili žalostnega časa pred 6. januarjem. Sokol iskreno proži roke vsem k skupnem delu. Na proslavi so govorili br. Spanger o Češkoslovaški in Sokolstvu, br. Tratar o zgodovini Češkoslovaške in društveni prosvetar br. Borko o slovenskem Korotanu. Ta večer se je poslovil od nas tudi agilni vodnik mladinskega naraščaja in društveni prosvetar br. Borko, ki odhaja k vojakom.

UZENICA. (Smrtna kosa.) Te dni je preminil v Uzenici, star komaj 44 let, šolski upravitelj g. Josip Golob. Zavratna bolezen ga je prerano iztrgala ljubljani svoji družinici. Pokojnik je bil od ustanovitve Sokola njegov blagajnik, 13 let tajnik gasilnega društva ter marljiv član in odbornik še mnogih drugih narodnih in človekoljubnih društev. Blag mu spomin, žalujočim naše sožalje!

IVANJKOVCI. (Smrtna kosa.) V Lahoncih je preminil 30. oktobra posestnik in kolar g. Jakob Kosi. Med vojsko in še dolgo po vojski je bil župan, in sicer skozi 12 let. Vesten v svojem poslovanju, je vsakomur rad pomagal, zaradi česar je bil tako splošno priljubljen. O njem

1.000 Din plačam,

ako Vam ne odpravim vaših kurjih oči, bradavic, roženice, oteklin z zdravniško priporočeno "Ria Balzamo" v treh dneh brez bolečin in brez nevarnosti, brez noža in brez vnetja. Gozdni svetnik g. L. piše: "18 let sem trpel na kurjih očesih; vsak čevlji in vsak korak mi je povzročal muko". Enako piše vladni svetnik dr. Bodenstern in grofica Zeppelin. Cena z garancijskim pismom 8 Din, 3 lončki 15 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice, poštni predal 12/R 10, Češkoslovaška.

se res lahko reče, da ni imel sovražnikov. Na dan Vseh svetnikov je bil ob veliki udeležbi prebivalstva pokopan na župnijskem pokopališču pri Sv. Tomažu. Blag mu spomin!

DOMAČE NOVOSTI

SPOMNITE SE, DA MORATE PLAČATI NAROČNINO

tako ključemo vsem, ki niso še storili svoje dolžnosti kot naročniki «Domovine». Uprava lista namerava, kakor tega ne stori rada, izročiti vse dolžnike z imenom poštanim uradom, da izterjajo naročnino od njih po tako zvanem poštnem nalogu, ako se naročniki tekom tega meseca ne bodo zganili in plačali dolžnega zneska po že prejeti položnici. Tako izterjavanje ni prijetno in je zvezano tudi s stroški, ki jih mora nositi dolžnik. Zato hitite in plačajte naročnino še pravočasno! Kdor je zgubil položnico, naj piše na upravo po drugo.

Uprava «Domovine».

* Sokol in pravoslavna duhovščina. Pravoslavni patriarh Varnava je izjavil, kakor poroča časopisje, da je srbsko-pravoslavni sinod te dni na seji reševal važno vprašanje, namreč prošnjo Zveze SKJ na sveti arhijerejski zbor, da bi duhovniki mogli sodelovati v Sokolu kraljevine Jugoslavije. Sveti arhijerejski zbor je sklenil, da srbsko-pravoslavna cerkev ne nasprotuje sodelovanju duhovništva v Sokolstvu, da pa se morajo duhovniki strogo držati cerkvenih predpisov in predpostavljenih duhovniških oblastev v pogledu nošnje duhovniške obleke in svojega poklica, ugleda in dostojanstva.

* V Dravski banovini je organiziranih 1853 čebelarjev. Na zahtevo ministrstva za kmetijstvo je Zveza jugoslovenskih čebelarskih društev poslala ministrstvu poročilo o delu čebelarskih društev v državi. Po tem poročilu je v zvezi včlanjenih 8 društev, in sicer Srbsko čebelarsko društvo v Beogradu s 50 podružnicami in 1322 člani, Čebelarsko društvo v Ljubljani s 1853 člani. Centralno čebelarsko društvo v Zagrebu s 1100 člani, Hrvatsko-slavonsko čebelarsko društvo v Osijeku s 1470 člani, Čebelarsko društvo v Vukovaru s 3350 člani, Srbsko čebelarsko društvo v Rumi s 700 člani, Jugoslovenska čebelarska zadruga v Dubrovniku s 390 člani in Osrednja čebelar-

Gustav Strniša:

Klic zemlje

(Dalje.)

Ko je pa prispela nova poštarica Vanda, se je v njegovem življenju mnogo izpremenilo. Spočetka ni mnogo govoril z njo. Tudi ona se ni brigala zanj. Njeno ponašanje, njen nastop in njena lepota pa so vendarle storili svoje. Ker je bivala v njihovi hiši, jo je večkrat videl. Vse je vplivalo nanj, čeprav je bil navidežno hladan in neobčutljiv. Naposled si je moral priznati, da se je v poštarico zagledal, a sam ni vedel kdaj.

Vanda kaj takega niti slutila ni. Bila je z njim prijazna, prav kakor z vsemi njegovimi domačimi.

Dobro je pa čutila njegovo izpremembo potovkina Katrica. Nič več ni bil z njo prijazen in ljubeznen kakor nekdanj. Ni je nagovarjal. Ljubezni ji niti omenil ni. Če jo je srečal, je šel svojo pot, dočim je prej vedno izpregovoril z njo kako besedo.

Deklico je to zelo bolelo. Upala je že, da bo postala gospodinja na Ferjanovem. Svojega fanta je ljubila s tilho in skromno ljubeznijo vaškega dekleta brez samoljubja. V to svojo ljubezen je vlila vso dušo. V mislih je živela vedno poleg Šimna. Njeno srce je utripalo samo zanj. Brez njega si sploh ni mogla misliti življenja.

Šimen se je pa tolažil. Upal je, da Katrica ni pregloboko vzela njegovih besed, saj ji je samo parkrat zatrdil svojo ljubezen.

Katrica je postala odslej še bolj tiha kakor prej in še bolj sama svoja. Za nikogar se ni več brigala. Samo delala je in vedno bolj molila.

V njenem srcu je zavladal obup. Mučil jo je nemir, a znala ga je skrivati. Nihče ni vedel, koliko trpi.

Pa jo je srečal Šimen. Vprašala ga je, zakaj ga ni blizu.

Izgovarjal se je: «Saj veš, kako je. Najbolje bo, da pustim dekleta pri miru. Na kaj naj se ženim? Bog ve, kdaj mi bodo oče prepisali zemljišče.»

Katrica ga je samo žalostno pogledala in odšla domov, kjer se je bridko zjokala.

Počasi je pričela pešati. Obleдела je kakor cvet brez solnca. Njeno trpljenje ni hotelo ponehati. Vedno globlje jo je glodalo v srcu. Naposled se ji je preselilo še v možgane. Njena pamet je bila v nevarnosti. Katrica je vedno molila, samo da bi se rešila svoje ljubezenske bolečine.

Mahoma je zašumelo v Zaseki: «Potovkina Katrica je postala svetnica! Zamaknjena je!»

Uboga Katrica! Njene muke so bile strašne. Včasih je mahoma obstala sredi polja, ko je žela. Srp ji je hipoma zdrknil z roke. Pograbila se je za glavo in krčevito zaihtela.

Nekega vročega dne je kar pobegnila s polja v vaško cerkev. Našli so jo klečečo pred oltarjem. Bila je zamaknjena in mirna kakor mrtva.

Ko se je je stari cerkvenik Martinček dotaknil, se ni premaknila. Njene oči so strmele v podobo Marijino. Njen obraz je bil mrtvaški bled. Klečala je kakor izklesana iz kamena.

Martinček je ni mogel predramiti. Hitel je po njeno mater. Tudi ona se je dolgo trudila in jo klicala ter spravljala k zavesti. Ničesar ni opravila. Katrica se ni zmenila za nikogar.

Šele čez tri ure se je zavedla. Bila je zelo slaba. Odšla je z materjo domov. Legla je v posteljo. Materi je povedala, da se ji je prikazala Marija in se z njo ves čas pogovarjala.

Stara Urša se je od same radosti pokrižala in sklenila roke. Takoj je hitela k sosedovim povedat, kakšne milosti je bila deležna njena hči.

Nesrečna zaljubljenka je vedno bolj bolehalo, pa tudi vedno bolj molila. Slednji teden se je zamaknila klečeča pred Marijino podobo. Tedaj je bila neobčutljiva kakor mrtva.

Le počasi si je zopet nekoliko opomogla. Toda Katrica je vedno samo molila in skušala v molitvi vse pozabiti. Kar silila se je k molitvi, in to ji je škodilo. Prikazni niso izostale.

Ko je nekoliko okrevala, je spet hodila na polje delat. Že prvi dan je srečala Vando. Ko

belarska zveza v Sarajevu s 530 člani. Vsa društva so priredila neodvisno razne tečaje za povzdigo čebelarstva v naši državi.

* **Stoletnica škofa Barage.** Po številnih naselbinah naših rojakov v Zedinjenih ameriških državah se vrše proslave stoletnice rojstva prvega slovenskega misionarja in škofa Friderika Barage, katerega tudi Američani visoko čislajo. Največja slovenska naselbina v Clevelandu je 12. oktobra prav svečano proslavila spomin tega znamenitega rojaka. K proslavi se je zbralo nad 500 clevelandskih Slovencev.

* **Železniške legitimacije za upokojence, invalide in njih rodbine.** Dravska finančna direkcija nam je poslala: Vsi upokojenci in njih rodbine, katerim so bile izstavljene železniške legitimacije leta 1923. in jim bo torej potekla petletna doba ob koncu tega leta, se vabijo, da jih po možnosti vrnejo do 30. t. m. finančni direkciji, odseku za računovodstvo, v Ljubljani. Da moremo izposlovati od direkcije državnih železnic nove železniške legitimacije, naj se prošnjam priložijo slika, 10 Din v gotovini in zadnji knjižni izpisek plačilne nakaznice. Železniške legitimacije pa, katerim ob koncu tega leta ne bo potekla petletna doba, naj se predložijo za podaljšanje zgoraj omenjenemu uradu do 15. decembra letos. Prošnje za legitimacije, predložene po navedenih terminih, se bodo mogle vpoštevati šele po novem letu. V teku leta vložene prošnje za izstavitve novih legitimacij se pa ne bodo predlagale direkciji državnih železnic posamezno, ampak le skupno in največ dvakrat mesečno. Take prošnje naj se torej pravočasno vlagajo, ne pa šele takrat, ko se legitimacije že rabijo. Naposled vabimo vse upokojence in upokojenke, da prilagajo v bodoče vsem morebitnim reklamacijam, vlogam in prošnjam v pokojninskih zadevah tudi zadnji knjižni izpisek plačilne nakaznice ali pa navedejo vsaj številko likvidacijskega lista, ker se na ta način omogoča hitrejša in lažja pošiljanje.

* **Stanje na Jezerskem ranjenih orožnikov ugodno.** V ljubljanski bolnici se nahajata orožnika Fran Snuderl in Ivan Meglič, ki sta bila huđo ranjena pri spopadu na Jezerskem. Oba sta že izven vsake nevarnosti. Najtežje ranjenemu orožniškemu naredniku Franu Snuderlu se rana v trebuhu počasi celi. Komandant celokupne žandarmerije, divizijski general Dušan Markovič, je te dni posetil v bolnici oba orožnika. Gospod general se je zelo zanimal za

njih zdravstveno stanje ter dal izraza zadovoljstvu, da sta oba že izven vsake nevarnosti.

* **Odprite premoga na Škofljici.** V soboto 25. oktobra so delavci opekarne g. Cirila Comina na Škofljici kopali ilovico in naleteli na premogovno žilo, ki je široka kaka dva metra. V globino zaenkrat še niso kopali in se ne ve, kako razsežna je žila. Premog je dober in razmeroma dobro gori; seveda je vmes tudi še nekaj kamnja.

Dr. Jože Rant

špecialist za zobne bolezni v Škofji Loki
od dne 2. novembra
zopet redno ordinira.

* **Avtobusni promet iz Ptuja.** Mestno avtomobilsko podjetje v Ptujju je pričelo zadnji petek redno prevažanje oseb na progi Ptuj-Moškanjci-Velika Nedelja-Ormož-Središče, in sicer tako, da odhaja avto iz Ptuja ob 10.15, pride v Ormož ob 11.10, v Središče ob 11.40, ter odhaja iz Središča ob 11.52 in prihaja v Ptuj ob 13.17. — Na avtomobilski progi Ptuj-Sv. Barbara-Sv. Andraž-Ptuj je stopil 1. t. m. v veljavo nov vozni red tako, da odhaja avto iz Ptuja zjutraj ob 7.10 ter se vrača v Ptuj ob 8.45. Popoldne odhaja avto ob 13.59 ter se vrača v Ptuj ob 15.51.

* **Vprašanje onesnaženja Voglajne rešeno.** V četrtek sta se vršila v Gabrju pri Celju razprava in ogled glede odprave stanja, ki ga je doslej ustvarjala Westnova tovarna s svojimi odpadnimi smrdljivimi vodami, ki so tekle kar v Voglajno in dalje v Savinjo. Komisija je na podlagi tehničnih pojasnil in načrtov odobrila deloma že napravljeno novo čistilno napravo, obenem pa je stavila še nekaj posebnih predlogov glede do-

datnih naprav. Westnova tovarna je pristala na vse predloge in bo s tem vprašanje onesnaženja Voglajne in Savinje naposled rešeno.

* **Izlet ameriških Slovencev v domovino.** Med našimi ameriški rojaki, ki so člani Katoliške jednote v Zedinjenih državah, se je pred meseci pričela akcija, da se letos priredi večji izlet v staro domovino. Zaradi raznih ovir pa je bil izlet odložen in so letos posetili Jugoslavijo samo člani Slovenske narodne jednote. Na zadnji konvenciji Slovenske katoliške jednote v Waukeganu je bil storjen sklep, da se izlet v staro domovino priredi prihodnje leto. To bo prvi izlet Katoliške jednote v rodne kraje, kjer jim bo prirejen prisrčen sprejem.

* **Smrt v skalnih pečinah.** Prebivalce Dražgoš (občina Selca nad Škofjo Loko) je močno pretresla tragična smrt obče priljubljenega Janeza Marenka, posestnikovega sina iz Dražgoš. Kakor je že po naših vasičah navada, so se mladeniči iz Dražgoš odločili, da postavijo za prihod novega župnika g. Hitija več mlajev. Živahno vrvenje je trajalo prav do noči, ko so se mladeniči po dovršenem delu zbrali ob čaši vinca v domači gostilni. Nekaljeno razpoloženje je bilo vobče, ko se je od zbrane družbe poslovil Janez. Očividno sam v se preveč zatopljen ni Marek posvečal na poti iz vasi Cerkve proti domu dovolj pozornosti nočnim opasnostim. Zaradi teme je padel Janez 25 m v globino in obležal mrtev. Domačini so našli ponesrečenca z zlomljenim tilnikom, kar je gotovo povzročilo takojšnjo smrt.

* **Huda nesreča.** V Spodnji Loki pri Krašnji se je v soboto dopoldne pripetila naslednja nezgoda: Neki ljubljanski avtotaksij se je zaletel v nasproti vozečega kolesarja Janeza Makrsta, 28letnega gostilničarja iz Krašnje. Makrst je s koleca odletel na avto, kjer je z glavo prebil šipo in nato padel pod voz, ki ga je vlekel še 20 metrov za seboj. Nesrečni gostilničar je dobil občutne poškodbe po vsem telesu in na glavi in ima tudi zmečkano koleno desne noge. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico, neprevidni šofer pa bo seveda imel opravka z oblastvom.

* **Dekletee v plamenih.** V jesenskem času, ko imajo kmetje polno dela na polju, puščajo doma otroke brez nadzorstva, ali pa jih vzamejo s seboj na polje, kjer se zatope v svojo delo, na otroke pa pozabijo. Zakonec Servej, ki imata malo posestvo na Golobinjaku pri Mirni peči, sta odšla pulit peso in repo, s seboj pa sta vzela sedemletnega sinčka Jožeta in štiriletno Lojzko.

Pomladitev v 24 urah

je, kakor sporoča njeno zahvalno pismo, dosegla ga dr. A. v Pragi: Deset lončkov Eroskreme, ki sem jih dobila od vas, sem morala prenesti znancem. Moj obraz je d-bra reklama za vašo kremo, kajti klub svojim 49 letom sem videti lepa in mladostna. Eros-krema odstrani naglo in sigurno vse zajetice, gube, pege, nosno rdečico, rjave in rumene lise, solčne pege. Garancija ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din, 3 lončki 25 Din, 5 lončkov 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice C, poštni predal 12/E 10, Češko-šovaška.

jo je zagledala, je zardela in pobegnila pred njo.

Stara Urša je poizvedovala in dognala, da se je Ferjanov Šimen zatelebal v poštarico.

Vanda si je zaman belila glavo in se izpraševala, s čim se je zamerila potovki Urši, da je ni več blizu. Ker je imela mirno vest, ni dolgo razmišljala o tem, pač pa je sklenila, da ženico kar povpraša.

Ko sta se nedeljsko popoldne srečali za vasjo, se ji Urša skoro ni mogla izogniti. Že sta stali druga poleg druge.

«Zakaj se me pa ogiblujete?» je vprašala Vanda. Njene temnomodre oči so se prijazno zazrle v potovko.

«Povem vam! Če ste radovedni, vam kar rada povem, čeprav že sami morate vedeti! Prišli ste med nas, da razdirate ljubezen naših vaških fantov in deklet! To je tisto! Moja Katrica strašno trpi, ker se Ferjanov ne briga več za njo!» je jezila potovka in se zasukala na peti.

Vanda je obstala kakor pribita. Kaj ji je bil mar Ferjanov fant? Ona je bila sicer vesela in srečna na deželi. Kmečke ljudi je še bolj ljubila kakor meščane. Med njimi je našla nepokvarjene in odkritosrčne duše. Nikoli se pa ni vnela za ljubezen kmečkih fantov.

«Vaška dekleta naj si izbirajo vaške fante, a meščanke pa mestne ljudi!» si je vedno dejala. Bila je prepričana, da mestno dekletu ne more vztrajati na kmetih, kjer je težko delo,

ki je le za utrjene kmečke roke. Zato se pa ni smatrala za kaj višjega. Nasprotno, meščanke je smatrala za slabše kakor kmečka dekleta, ki se lahko primože tudi v mesto, kjer so lahna gospodinjska dela, ki se jih vsaka navadi, če jih že ne zna, dočim se meščanka kmečkemu delu ne privadi nikoli.

Razburjena je odhitela domov.

Zvečer dolgo ni mogla zaspiti. Ko je ležala nekaj časa v postelji, ji je postalo vse tako pušto in samotno.

Vstala je in odprla okno.

Zunaj je kraljevala mesečna noč.

Vanda se je zagledala čez polje, ki je ležalo pred hišo kakor veliko sanjavo morje in jo šepetaje vabilo.

Zdelo se ji je, da so se žitni valovi vsesali v njeno srce, da njih šepetajoča pesem vedno odmeva v njeni duši in da se ne bo mogla nikoli ločiti od tega kraja.

Nad poljem so sijale zvezde.

Opazovala jih je. Njene oči so hrepeneče iskale in tipale za svojo zvezdo, za zvezdo sreče in ljubezni.

Ni dolgo slonel.

Približala se je gruča fantov. Med njimi je bil Šimen. Takoj je spoznala njegov glas.

Pred hišo so se vstavili in zapeli.

Poslušala jih je. Domača pesem jo je razveselila in razvedrila. Odpodila je mračne misli. Najrajši bi skočila med fante, stisnila vsem

prav prijateljski roko ter tudi sama zapela in zavriskala.

Toda Ferjanov bi mislil drugače. On jo pač ljubi. Ona doslej še ne pozna tega čuta. Morda ga ne bo nikoli spoznala. Nekaj posebnega mora biti! Nekateri ga nikoli ne spoznajo, le strast jih premami, pa trdijo, da so grešni. Oni pa, ki poznajo tajinstveno ljubezen, jo radi sanjajo, saj vedo, da brez nje ni ne sreče ne življenja.

Ko so fantje odšli, je spet stopila k oknu in se zamislila v poljano.

Kolikokrat je hodila po polju in uživala življenje prirode okoli sebe! Kakšno bogastvo je sipala priroda! Morda je v tem razkošju narave pozabila, da ji manjka ljubezni, ki jo je stradala vse svoje življenje, saj ni poznala ne očeta ne matere, ki ji je tako zgodaj umrla.

Pričela je razmišljati o Urši in njeni hčeri. Spomnila se je, kako je potovka zgovorna. Zdaj bo Urša svoje domneve raznesla po vsej vasi. Ljudje ji ne bodo več zaupali, gledali jo bodo po strani, prepričani, da je res raztrgala ljubezenske vezi med dvema zaljubljenecema.

«Iz Zaseke pojdem! Za premestitev prosim!» ji je švignilo v glavo.

Naslednje jutro je res takoj, ko je sedla k svoji pisalni mizi, napisala prošnjo na ravnateljstvo. Prosila je, naj jo premeste.

Pri kosilu se je stari Ferjan čudil, ko je videl, kako je prepadena in slabe volje.

(Dalje prihodnjič.)

Otroka sta se sama igrala ob živi meji na koncu njive. Jožek se bil doma skrivoma vzel vžigalice in skušal zažgati grmovje. Ker se mu to ni posrečilo, je v otroški nevednosti zažgal križce svoje sestre. Lojzka je bila seveda hipoma v plamenih. Ves prestrašen, se Jožek za sestrico ni več zmenil, temveč je začel teči, kar so ga noge nesle. Nesrečna Lojzka je gorela kakor živa bakla in začela obupno kričati na pomoč. Na otrokove krike opozarjena roditelja sta prihitela hčerki na pomoč in pogasila ogenj. Toda nesrečno dekletce je že dobilo hude opekline po vsem telesu, zlasti na nogah. Zgoreli so ji tudi lasje. Strašno trpečo deklico so prepeljali v novo-meško žensko bolnico.

*** Požar pri Sv. Valpurgi pri Smedniku.** Te dni se je igral v lopi posestnika Tršana pri Sv. Valpurgi petletni deček v vžigalicami. Ker je bila v spodnjem delu lope naložena suha stelja, v gornjem pa seno, je zanetil po neprevidnosti ogenj. Tršanovi so bili takrat vsi na polju. Na klic sosedov so prihiteli vaščani in gasilci na pomoč ter kmalu ogenj popolnoma pogasili. Samo gasilec gre zasluga, da se ogenj ni razširil tudi na sosednja poslopja. Tršanovo gospodarsko poslopje, ki je oddaljeno samo pet metrov od lope, je ostalo popolnoma nepoškodovano. Škoda znaša okroglo 16.000 Din. K sreči je posestnik za polovico te vsote zavarovan.

*** Med življenjem in smrtjo.** Delavka Mici Novakova v Kočevju je v petek komaj ušla smrti. Službovala je v «Tekstilani». Bog vedi, kakšen opravke je imela pri dvigalu. Ali jo je gnala radovednost tja ali kaj drugega, ni znano. Šla je k dvigalu, isti hip pa se je že razlegel po tovarniških prostorih obupen krik. Delavke se v prvih trenutkih niso zavedle, kaj se je zgodilo. Kar okamenele so, ko so zagledale svojo tovarišico zapleteno v vrvi in jermenje na dvigalu, ki jo je potegnilo za seboj in pritislilo ob kolo. Bil je trenutek groze. Delavec Lesjak pa je hladnokrvno presekal vrvi in tako rešil delavko gotove smrti. Vso polomljeno je potegnil s kolesa. Po zdravniškem pregledu so jo odpeljali domov. Dobila je hude poškodbe, vendar je še upanje, da bo okrevala.

*** Nesreča ne počiva.** Na Krajnčici v okolici Št. Jurija ob južni železnici je na domačem dvorišču premikal 66letni posestnik Andrej Zalar težak voz, ki ga je potiskal pred seboj, oprt na oje. Voz ga je nepričakovano potisnil nazaj ob steno in ga hudo poškodoval v trebušni votlini. Zalar pa je še tri dni bolehal doma, nakar se je šele dal prepeljati v celjsko bolnico. Tu pa mu zaradi zapoznelosti poškodbe niso mogli več pomagati in je Zalar umrl.

*** Plazovje zasiplje ceste.** Iz ožje in širše mariborske okolice poročajo o hudih posledicah zadnjih deževij. Na cesti Jarenina-Št. Hlj je v bližini Jareninskega dvora velik plaz zasul cesto. Cesta proti Sv. Jakobu in Mariji Snežni so bile zatrpane z nešteti plazovi in je bil ves promet na njih ustavljen. Novo cesto Št. Hlj-Velka je zatrpalo na raznih mestih šest velikih plazov. Na novi cesti Bresternica-Sv. Križ, ki jo okrajni cestni odbor šele gradi, se je na vrhu odtrgal velik kos zemlje, padel na novo cesto, odnesel ograjo ter kos obrambnega zidu. Staro banovinsko cesto skozi Dravsko dolino je pri Fali zasul velik plaz. Tudi na raznih drugih cestah, tako pri Sv. Lovrencu na Pohorju in drugod, so plazovi ustavili promet. Na Meljskem hribu so se tik nad cesto proti Sv. Petru velike skale laporja tako zrahljale, da je možno, da se vsak hip zrušijo v dolino. Tudi iz širšega okolišja Maribora prihajajo vesti o enakih razdejanjih na cestah. Številne teh cest so še sedaj zaprte za promet.

*** Griže.** Nedavno se je pojavila griža v Trebnjah in Mirni peči, kjer je obolelo za grižo 30 oseb. — V Libelcih pri Dravogradu pa je obolelo za to boleznijo 20 ljudi. Da se prepreči širjenje griže, se je odredila obrambo proti njej v okuženih vaseh. Cepivo, ki se je doslej vbrizgavalo pod kožo, se je dajalo po novem načinu v kapljicah tri dni zaporedoma na tešče po 20, 30 in 40 kapljic. Posamezni primeri griže so se

pojavi tudi v nekaterih drugih krajih. Čeprav nastopa griža v letošnjem letu v večji meri kakor preteklo leto, pa vendar zahteva manj smrtnih žrtev.

*** Smrtna nesreča rudarja.** Te dni se je dogodila v Trbovljah v premogovniku huda nesreča, katere žrtev je postal 44letni rudar Franc Pešča. Pri delu v jami se je vsula nanj večja množina materiala, ki mu je zlomila več reber, hrbtenico in noge. Z največjo brzino so ga prepeljali v staro bolnico, kjer mu je nudil zdravnik prvo pomoč. Med prevozom v novo bolnico pa je nesrečni rudar umrl in so truplo prepeljali na dom. Pokojnik zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke. Bil je navdušen lovec in pri vseh tovariših zelo priljubljen. Blag mu spomin!

*** Huda nesreča železničarja.** Lovro Vadnjak, 42letni spredovnik državne železnice na Jesenicah, je na železniški postaji na Bledu med premikanjem železniških voz skušal sklopiti dva vagona. Nesreča je hotela, da je prišel med odbijače, ki so ga stisnili čez trebuh in prsni koš. Hudo poškodovanega železničarja so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Dražestne kodre,

neomajno stanovitine pri vlažnem zraku ali potnem, d. sežejo dame in gospodje brez z. stih škari s pomojo Hela-kodralne esence. Tudi najbolj zalo bubli-glavo polepša Hela, in je vsaka ondulacija nepotrebna. Ve ik prihranek na času in denarju ter pospešuje rast las. Pogled v zrcalo Vas bo zadivil. Takoj po uporabi obilno bujnih kodrov, mične fizure. Anogoj zahvalni pismem. Posebno gledališki igralci so polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice H, poštni predal 12/210, Češkoslov. ška.

*** Kap ga je zadela pri povratku v domovino.** Po 24 letih se je vrnil iz Amerike g. Anton Pirc iz Viher, ki se je l. 1906. kot 25leten mladenič izselil v Ameriko. Kot vesten delavec je bil skozi vso dolgo dobo zaposlen vedno v isti tovarni v Chicagu. V menju, da si je prislušil toliko, da bo lahko nemoteno preživel jesen svojega življenja v mili domovini, se je s tovarišem Bogoljnom podal na pot v rojstni kraj Vihre, kjer gospodarji njegov brat Janez. Dospel je res te dni v rodno hišo, kjer so ga komaj spoznali. Po srečnih urah svidenja in razgovorov v domači hiši se je legel k počitku, toda vstal ni več. Svidenje je tako silno vplivalo na moža, da ga je zadela kap. Položen je bil na mrtvaški oder in ob prisotnosti mnogih vaščanov pokopan na leskovškem pokopališču. Prizadetim naše iskreno sožalje!

*** Mrtvec ob potu.** V bližini poljske poti, ki se ocepri od glavne ceste Gornja Radgona-Ivanjci-Maribor, so pod tako zvanim Očeslavskim bregom našli ljudje truplo Alojzija Lappija, po domače Markca iz Okoslovskega vrha. Ležal je na trebuhu na obcestni njivi in mu je iz ust curljala kri. O nesrečnem primeru sta bila takoj obveščena okrajno sodišče v Gornji Radgoni in orožniška postaja.

*** Razne nesreče.** Josip Plavec, 30letni oglar, zaposlen pri knezu Auerspergu v Sostrem, je v gozdu med delom tako nesrečno padel, da se je sunil v levo oko, ki mu je izteklo. — Matija Rot, 65letni posestnik iz Št. Vida nad Cerknico, je vozil drva iz gozda; na ozkem kolovozu je padel pod voz in si zlomil desno nogo. — Jože Pajntar, 50letni mizarški poslovodja, je med voznjo padel s kolesa in si zlomil levo nogo. — V paromlinu v Pekrah je padel višji mlinarski mojster, 54letni Karel Bikovšek, med delom z lestve in si zlomil desno nogo v členku. — V Št. Petru pri Mariboru je konj udaril 30letnega Blaža Mlakarja v stopalo desne noge in ga hudo poškodoval. — V Hutterjevi predilnici v Melju nameščeni 23letni Frank si je z žvepleno kislino po nesreči tako poškodoval levo oko, da ga bo najbrže izgubil. — Te dni je popravljaj 24letni posestnikov sin Ivan Dobnik v Št. Juriju ob južni železnici svoj samokres, ki je bil nabit. Samokres mu je padel na tla in se nepričakovano sprožil. Kroglja je zadela Dobnika v glavo in ga hudo ranila. — Marjeta Drogenikova iz Dramelj je padla pri nabir-

ranju dračja v gozdu tako nesrečno, da si je nevarno poškodovala hrbtenico. — Delavcu Jakobu Planku je padel v železarni v Štorah kos žarečega železa na spodnjo ustnico in mu prizadel strašno rano. — Vsi ponesrečenči se zdravijo v raznih botnicah.

*** Stiški vikar obsojen zaradi klevete.** Med samostanom v Stični in sosesko Črnelo, ki ima svojo cerkveno podružnico, vlada že precej časa nesoglasje. Vaščani Črnelce so imeli do nedavnega pravico avtonomne volitve ključarjev. Stiški župnik pa je odstavil po ljuštstvu izvoljene cerkvene ključarje ter na njih mesto postavil ljudi, o katerih je on sodil, da so vredni tega dostojanstva. Toda vaščani so se temu uprli in zadeva je šla tako daleč, da jo ima sedaj v rokah upravno sodišče v Celju. Spor so hoteli Črnelci mirno poravnati, zato so se napotili trije vaščani (Anton Košak, Ignacij Kavšek in Miha Piškur) k bivšemu vladiki dr. Jegliču v Ljubljano. Gospod škof je zastopstvo iz Črnelce sprejel ter obljubil posredovanje, da se spor med sosesko Črnelo in stiškimi župnim uradom mirno spravi s sveta. Zadeva pa se je, čim je dobil g. škof obvestila tudi od nasprotne strani, zavlekla, ker je škof kot vrhovni duhovni pastir odobril stališče stiškega samostana. Prišlo je na župni urad škofovo pismo, ki ga je p. Benedikt Bolcer, župni vikar, neko nedeljo na prižnici prebral. Ker pa se mu je pismo očividno videlo premilo in predostojno, ga je s pripomnjami bral tako, da je izzval tožbo. Te dni se je pred novomeškim sodiščem vršila razprava in je bil g. vikar p. Benedikt Bolcer obsojen zaradi klevete na 800 Din denarne kazni, za primer neizterljivosti pa na 15 dni zapore. Po razglasitvi sodbe je stopil obtoženec pred sodniški pult ter izjavil, da se čudi, kako se upajo njegovi župljani tožiti njega zaradi pridige! V odgovor so se takoj oglasili rezki vzkliki. Obtoženca je branil kazenski zagovornik g. Weble, ki se je proti razsodbi pritožil. Tožeče stranke je zastopal ljubljanski odvetnik dr. Janže Novak. Pri razpravi je bilo zaslišanih šest prič, ki so bile vse zaprisežene.

*** Nenadna smrt zaradi alkohola.** Na praznik Vseh svetih zvečer je popival v Kusovi gostilni v Celju med drugimi gosti tudi 52letni Martin Arlič, hlapec pri špediterskem podjetniku Koširju. Okrog pol 24. je se Arlič nenadoma zgrudil s stola na tla in obležal nepremičen. Njegov tovariš Krajnc, misleč, da je Arlič le do nezavesti pijan, je odšel domov in pripeljal pred gostilno ročni voziček, na katerega je naložil Arliča in ga zopet odpeljal domov na dvorišče, kjer ga je pustil na prostem. Kmalu po polnoči je prišel na dvorišče lastnik podjetja Košir, ki je ugotovil, da je Arlič mrtev. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico okoliškega pokopališča. Arliča je zadela zaradi preobilo zaužitega alkohola srčna kap.

*** Neusmiljena rednica.** V stanovanju Neže Klačkove v Slovenski ulici št. 12 v Mariboru je nekdo skrivaj odložil približno pet mesecev starega fantka. Imenovana je odnesla otroka najprej na policijo, potem pa na socialnopolitični urad mestnega magistrata, ki je ugotovil, da gre za Ivana Spešiča, nezakonskega sina neke dekletke iz Slovenskih goric, ki je bil na reji pri neki stranki na Pristaniški ulici, ki pa je najbrž odpotovala iz Maribora. Iz kakega vzroka se je hotela iznebiti otroka in zakaj ga je odnesla ravno v Slovensko ulico, bo dognala preiskava. Otrok je bil začasno oddan v mestni mladinski dom, neusmiljena rednica pa se bo zaradi kaznivega dejanja morala zagovarjati pred državnim pravdnikom.

*** Žalostna usoda vlomilec Štangla.** Borba novomeških orožnikov - z dolgo zasledovanjem 26letnim Antonom Štanglom, ki je izvršil celo vrsto vlomov in tatvin, vzbujala še vedno pozornost vsega prebivalstva na Dolenjskem. Orožniki so ugotovili, da je fant iz obeh pištol oddal na orožniško patroljo okoli 40 strelcev. V kozolcu so našli še dve popolnoma novi lovski puški. Fant se je, ko so ga prepeljali v bolnico, v teku noči zavedel. Na vprašanja pa ni hotel odgovarjati.

Orožniki so samo ugotovili, da je zadnje čase živel v Brežicah, Krškem in v Sevnici. Ko je prišel domov, se je najprej zatekel k svoji poročni sestri, nato pa na očetov kozolet, kjer se je zabarikadiral, ko ga je zalotila orožniška patrulja. Zdravniki so mnenja, da bo Anton Štangel, ki se je, kakor smo zadnjič pisali, ustrelil v glavo, najbrž okreval. Toda izgubil bo vid.

* **V znamenju noža.** Gaščejski klanec pri Kranju je bil v soboto zvečer zopet čkropljen s krvjo. Žrtev napada je bil Vinko Jamnik, delavec, doma z Grosupljega, stanujoč na Primskovem. V soboto okoli dveh ponoči se je vračal proti domu, v bližini čuvajnice ga je nenadoma nekdo od zadaj napadel ter rnil s nožem v trebuh in zadaj v pleča. Ranjencu je nudil prvo pomoč g. dr. Bežek, ki je tudi naredil takoj prevoz v ljubljansko bolnico. Orožništvo je uvedlo preiskavo.

* **Tatvina na deželi.** Policijska uprava v Ljubljani je prejela od orožniške postaje v St. Ilju v Slovenskih goricah tiralico za 30 letnim hlapcem Ivanom Kociperjem, rojenim v Mihalovcih in pristojnim v Sardinje, ki je v noči od 27. na 28. oktobra ukradel dva konja, dva komata z vajeti, več sivih odej, dve konjski p'ahiti, hlevno svetiljko in več manjših predmetov v skupni vrednosti 10.000 Din. Kociper ima za oba konja potna lista lastnika konj Viljema Eberla iz St. Ilja. Kociper je srednje postave, okroglega obraza, črnih las, rjavih oči in nosi črne pristrizene brke. Oblečen je bil v boljše obleko; na sebi je imel tudi sviter.

* **Uboj.** Pri Sv. Jakobu pri Mariboru je prišlo med fanti, ki so popivali, do hudega prerekanja, ki se je razvilo v krvav pretep. V temi so se zablistali noži. 23letni viničar Jurij Fras je dobil toliko vbodljajev z nožem po vsem životu, da se je zgrudil nezavesten na tla in je kmalu nato izdihnil. Orožniki so takoj uvedli preiskavo in so aretirali že več pretepačev, ki so bili izročeni sodišču.

* **Nič ni nemogočega na svetu,** pravijo ljudje. Mi pa kljub temu pravimo, da je nemogoče pravilno prati brez mila. Nemogoče je tudi zamenjati priznano terpentinovno milo Gazela s kakim drugim milom.

* **Pri astmi in boleznih srea,** prsi in pljuč, škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne «Franc Jožefove grenčice» velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo «Franc Jožefove vode», ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. «Franc Jožefova grenčica» se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZJAVA.

Podpisana Bara Nemanič, posestnikova žena v Božakovem št. 15, obžalujem, da sem žalila Jožeta Nemaniča, posestnikovega sina v Božakovem št. 25, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Bara Nemanič.

**Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!**

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Draveljsko pismo

Dravljje, novembra.

Tik pred Ljubljano leži naša lepa vasica, že skoraj bolj predmestje slovenske prestolice nego vas. Še pred malo leti se nam je zdelo od nas v Ljubljano daleč, danes nas veže z njo toliko urnih avtomobilov, da razdalje sploh ne čutimo več.

Ker smo tako blizu mesta, vas tudi naglo narašča. Že letos je prirastlo lepo število hišic, ki so si jih pri nas postavili delavci, obrtniki in upokojenci. Ob poti, ki se odcepi s Celovške ceste pri kapelici sv. Roka na vas, je po severni strani vrsta takih hišic že malone polna.

Kakor je to lepo in za razvoj in napredek našega sela koristno, imamo pa vendarle tudi križe in težave zavoljo tega. Blizu teh hišic stoji naša podružnična cerkev, a za cerkvijo je pokopališče, ki ga je treba povečati. Občinski odbor v Zgornji Šiški, kamor spadajo tudi Dravljje, je že nakupil za povečanje pokopališča potreben svet in načrti so že izdelani in odobreni. Podaljšek pokopališča bi se raztezal tik ob parcelah vzdolž prej imenovanih hiš, samo pot, ki je na novo projektirana, bi delila žive od mrtvih.

Križ je zdaj v tem, da se novi naseljenci branijo tako bližnje sosesčine rajnih. Sestavili so spomenico, jo opremili z vrsto podpisov in jo v znak protesta proti bodočim mrtvim sosedom poslali zdravstveni oblasti s prošnjo, naj prepreči, da bi se tako blizu njih naselila mrtva soseska. Med njimi krožijo fantastične govorice. Ker imajo vsi vodnjake na severni strani parcel, torej v smeri proti nameravanemu pokopališču, trdijo, da bi pili, če se načrt uresniči, vodo tako rekoč tik izpod mrličev. Nekateri celo pripovedujejo, da jim že sedaj — kljub temu, da so vodnjaki betonsko pokriti — voda prinaša lase in da so ti lasje nesporna last rajnih, katerih trupla počivajo na sosednjem pokopališču.

Koliko je na teh govoricah resnice, o tem nam seveda ni mogoče poročati, vsekakor pa vidite, da imamo tudi mi svoje križe in težave. Drugod po svetu tare ljudi brezposelnost, ponekod jim provzročajo težke brige razne prekucije, no, pri nas v Dravljah pa pokopališče!

Kaj hočemo! Bog pomagaj, no — Kako se bo vse to razpletlo, vam sporočim, kadar izvem, če se medtem že sam ne preselim k njim, ki jih tiha zemlja ne drami.

A—ht.

Škocjansko pismo

Škocjan pri Turjaku, novembra.

Že je med nami žalostni pozni jesenski čas. Ljudje hitijo pospravljat zadnje jesenske pridelke. Veseli smo, da letos ni niti enkrat padala pri nas toča. Res prav zadovoljni smo, da smo letos precej pridelali. Samo bojimo se, da nam ne bi krompir segnil.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril dne 1. novembra 1930. v Ljubljani na Dunajski cesti št. 9 svoj lastni

zobni atelje

ter se priporočam.

Jože Kavčič

koncesionirani zobni tehnik

Dne 21. oktobra je prišla v Škocjan komisija iz Ljubljane zaradi naše slabe šole in je sklenila, da moramo zgraditi novo šolo. Seveda bo to hudo zaradi denarne krize.

Kakor se sliši, se pri nas zopet dogajajo reči, ki bi ne smele biti. Matere, primite svoje mlade sinove za ušesa, da ne bodo delali nadleže našim dekletom. Prosimo tudi gospoda župnika, da trdo prime fante, pa naj bodo ti tudi pristaši bivše njegove stranke!

Nedavno smo se pohvalili, da imamo v Škocjanu lepo cerkveno petje. Žal, to več ne velja, ker je naš gospod župnik nekaj dobrih pevk odstranil iz zbora.

Sneg, ki je zapadel 25. oktobra, je napravil mnogo škode. Čeprav ga ni bilo dosti, nam je polomil vse mlado sadno drevje, ki si bo težko zopet opomoglo.

PREKMURSKI GLASNIK

Strelji v župnišče. V eni zadnjih noči so neznan zlikovci oddali pet ali šest strelcev v župnišče v Turnišču. Krogle so pobile šipe na dveh oknih župnikovega stanovanja in se zarile v steno sobe, a gospod župnik Greif je k sreči ostal nepoškodovan. Splošno mnenje je, da so bili strelji namenjeni gospodu župniku. Roparski napad se zdi izključen, ker so zločinci streljali s ceste v okna in so takoj pobegnili. Orožništvo je podvzelo korake, da se ta čudni nočni napad pojasni. Želeli bi, da pridejo krivci v roke pravice in dobe zasluženo kazen. Upati je tudi, da se bo v zvezi s tem zločinom marsikaj razkrilo in razjasnilo, kar je danes zavito v plašč umetne teme. Napad je izzval po vsem Prekmurju silno razburjenje. Gospod Greif je prišel v Turnišče za kaplana že leta 1926. Ko se je odselil župnik g. Sakovič na Madžarsko, kjer je pred mesecem umrl, je postal g. Greif župni upravitelj. Za župnijo sta se potegovala tudi gg. Herman, kaplan v Beltincih, in Hauko, kaplan v Lendavi. O tem sporu za turniško župnijo je svojedobno obširno pisala «Domovina» in so ji odgovarjale Kleklove «Novine», ki so vodile borbo proti nedomačinu Greifu. Borba proti temu, da bi postal g. Greif župnik v Turnišču, je bila zelo ogorčena. Vendar je zmagal g. Greif. Zakulisna borba in agitacija proti njemu pa ni odnehala. Dogodilo se je, da so mu verniki iz nasprotnega tabora v cerkvi na prižnico ugovarjali. Dobival je tudi grozilna pisma. Gospoda župnika greh je, da ni domačin in da je zraven še narodnjak. Verjetno je zato, da je bil napad izvršen iz maščevanja. Bilo bi prav želeli, da bi napadalce izsledili in ugotovili, kaj je neznan zaslepljenec napolnilo do tako grdega zločina.

NAŠI NA TUJEM

V Kanadi se je ponesrečilo 14 Jugoslovenov. V rudniku Blakeburnu v Kanadi se je 13. avgusta letos pripetila grozna eksplozija, pri kateri se je ponesrečilo 14 jugoslovenskih delavcev, med njimi štirje Slovenci. Po vesti, ki jo je objavil v Winipegu izhajajoči «Kanadski glas», so med ponesrečenci naslednji Slovenci: Franc Jerovšek, Jakob Vidoš, Josip Nagode in Franjo Plut. Franc Jerovšek se je rodil v Lahovičah v kamniškem okraju. V Ameriki ima brata Jožeta, ki živi v Princetonu. Pokojni Franc je bil star 28 let. Bil je samec. Jakob Vidoš je po rodu iz Črnomlja, 29 let star, neoženjen. V Kanado je prišel leta 1925. Josip Nagode iz Rot pri Rogatcu je bil star 35 let. Zapuščena ženo in petero otrok. Franjo Plut je bil rojen v Lokvičah pri Metliki. Star je bil 24 let. V Kanado je prišel leta 1926. En brat njegov je zaposlen v Princetonu. V Blakeburnu je bilo štirideset jugoslovenskih delavcev, ki so se po katastrofi razselili v razne kraje Kanade. Nesrečni rudnik je ustavil delo, ker je poln plina in bi se lahko pripetila nova katastrofa.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Telečji sesekljani zrezki. Pol kile telečjega mesa in 10 dek slanine zmeljti na stroju ali sesekljaj, dodaj eno jajce, malo pračka, eno v vodi namočeno in ožeto žemljo. Vse skupaj dobro zmešaj in napravi zrezke, katere lepo rjavo spečeš na masti. Daš jih s solato in krompirjem na mizo.

Goveje meso v kisli omaki. Zreži na tenke rezance malo korenčka, korenino peteršilja, korenico zelene, eno debelo čebulo ter deni v lonec. Zraven prideni še lavorov list, malo celega pračka, dišave, brinjevih jagod, malo šetraja in osoli. Na vse to nalij dva litra vode in prideni še tri četrt kile govejega mesa in eno mozgovno kost in daj kuhati kakor juho. Ko je meso kuhano in mehko, napravi v kozici svetlo prežganje z žlico masti in dvema žlicama moke. Ko je prežganje gotovo, ga zalij s precejenc juho, da dobiš primerno gosto omako. Tj omaki dodaj še dve žlici sladke ali kisle smetane in jo pusti vreti pet minut. Medtem pa zreži kuhano meso na lepe kose, jih zloži v skledo in polij s pripravljeno omako. Zraven daj kruhove cmčke.

Rižve klobasice. Skuhaj gost mlečni riž in ga daj hladiti. Potem primešaj za pol jajca sirovega masla, tri cela jajca in po okusu sladkorja. Ko je vse dobro zmešala, vzemi lesen krožnik, ga posuj z drobtinami in vzemi za dobro žlico riža, ga položi na drobtine in napravi klobasico. Takih klobasic napravi, koliko imaš pač kuhanega riža. Potem te klobasice ocvri na vročem maslu ali masti, ocvrte posuj s sladkorjem, lahko pa tudi daš zraven malo segretega malinovega soka.

Dušeno meso. Kos govejega mesa od stegna prevleci s slanino in osoli. V kozico deni žlico masti in ko je mast vroča, deni na mast pol zrezane čebule in obenem tudi meso in duši pokrito pol ure, potem obrni meso in ga duši še pol ure. Potem posuj po mesu žlico moke in polij še sok po moki in duši dalje, da moka zarumeni. Ko je moka rumena, prilij malo juhe ali vode, dodaj še skorjo črnega kruha, en lavorjev list, dva nageljnova klinčka in duši meso še dalje, da postane mehko. Ko je meso mehko, je gotovo. Nato deni meso na krožnik in ga razreži, sok pa pretlači skozi sito in ga polij po mesu. Tudi k tej jedi se podajo kruhovi cmoki.

Praktični nasveti

Steklenice, čaše in vaze osnažimo z iztisnjeno, na drobno zrezano limono.

Manjše razpoke pri železnih pečeh, skozi katere uhaja dim, zamažemo z zmesjo, obstoječo iz enakih delov pepela, soli in vode. Ta mešanica mora biti taka gosta, da se z njo lepo zamažejo razpoke. Ako je mešanica preredka, rada odpade.

Ako hočemo, da se nam aluminijaste posode lepo svetijo, jih snažimo z mešanico olivnega olja in alkohola. Alkohola vzamemo toliko, kolikor tehta količina olja, ki ga uporabimo v ta namen. Oboje denemo v steklenico in toliko časa tresemo, da se obe tekočini dodobra spojita, oziroma zmešata. Potem nadrgnemo aluminijasto posodo s to zmesjo in naposled dobro zdrgnemo z volneno krpo.

Od muh onesnažene medene palice za zagrnjala osnažimo z alkoholom, salmijakom ali pa kar s čebulo. Čebulo moramo zmečkati, da dobimo sok. S platneno krpico, namočeno s tem sokom, zdrgnemo medene palice. Nato jih zbršimo, da so suhe, in osnažimo še s sidolom ali čistilnim prahom za medene predmete.

Gumijaste cevi za zalivanje shranimo čez zimo v ne pretoplem in tudi ne premrzlem prostoru. Preden pa cevi spravimo, jih namažemo z glicerinom in zvijemo v kolobar. Mesta, kjer se zvija cev dotika, podložimo s krpami. Dobro pa

je tudi, da vlijemo skozi cev nekoliko bencina. Bencin ohrani gumi voljan. Paziti pa moramo pri bencinu na ogenj!

ZDRAVSTVO

O katarjih

Nahod.

Beseda katar sama je iz grškega jezika in se reče po našem izceja. Najbolj je znan in besedi sami odgovarjajoč nosni katar ali nahod, bolezen, ki navadno mine sama po sebi in je tudi ne zdravimo. Proti glavobolu, ki je stalen spremljevalec nahoda, vzamemo prašeh aspirina, neprijetno izcejo pa močno omejimo, če izpijemo, preden se vlezemo spat, vroč čaj, v katerega smo oželi celo limono.

Druga pa je, če tak nahod ne mine v nekaj dneh, temveč ostanejo vnete odebeline nosne sluznice. Tu pa nastanejo izrastki (polipi) v nosu in nosnih luknjah in razna gnojenja. Bolniki tožijo o večnem nahodu in o stalnem zasliženju nosa in grla. Tak katar provzročča lahko tudi pljučni katar ali celo naduho.

Nahoda se najboljše čuvamo, če se varujemo prehlada in se primerno (ne preveč) oblačimo in se varujemo prepiha, če smo premočeni. Če se prehladimo, je najbolje, da se močno prepotimo. Trajni nosni katarji pa lahko tudi nastanejo zaradi raznih dražljajev. Najbolj škoduje nosnim sluznicam kameni in apnenj prah, potem prah od moke, kovin, premoga, tobaka in tudi hlapi kislin v kemičnih tovarnah. V hudih primerih prinese ozdravljenje le menjanje poklica.

Katar žrela

nastane ali od izceje iz nosa in nosnih duplin ali pa (redkeje) se izvrši okuženje iz ust. Domalega vsi nosni katarji pridejo tudi v žrelo. Tu je posebno važna moč telesa samega. Tako imamo ljudi z zelo odporno sluznico žrela in druge s prav slabo odpornostjo. Pogost vzrok so povečane bezgavke (mandeljni). Poleg tega pa nastopi trajen katar žrela pri čezmernem uživanju alkohola in nikotina in pri uživanju prevročih, preslanih in prekislih jedi.

Tudi razni poklici provzročajo katere žrela. Najsigurneje se čuvamo katarov žrela, če si dobro znažimo usta, posebno pa umetno zobovje. Treba se je navaditi globoko grgrati z glavo, nagnjeno čisto nazaj. Pri dalje trajajočem kataru žrela je treba poiskati vsekakor zdravniške pomoči, ker se sicer rade pridružijo hude neozdravljive bolezni, kakor rak in jetika.

Katar grla

nastane, če se katar žrela prodere še globlje ali pa more nastati tudi od spodaj od pljučnega ka-

tarja. Sam na sebi pa nastane le, če vpijemo in glasno govorimo v mokrem zraku. Pogosto nastopa ta katar pri ljudeh, ki morajo mnogo glasno govoriti, kakor pri duhovnikih, učiteljih in pevcih. Bolezen se kaže v ščegetanju v grlu in suhosti, kar te sili k kašlju. Če je bolezen hujša, nastopi hripavost.

Zdravimo se pri tej bolezni največ z molčanjem. Okrog vratu damo mrzel obkladek, na znotraj pa pijemo radensko slatino, na polovico mešano z vročim mlekom. Nikoli ne zamudimo po enem tednu vprašati zdravnika za svet, ker je nevarnost, da pridemo ob glas. O drugih katarjih še sledi nadaljevanje.

Listnica uredništva

Šmarje pri Jelšah. Bili bi Vam prav hvaležni, če se večkrat oglasite. Oprostite pa nam, da včasih eno ali drugo reč skrajšamo, ker je to iz raznih ozirov potrebno!

Ojstrica nad Dravogradom. Zaljivke ne spajajo v list!

ZANIMIVOSTI

× **Katastrofalen potres v srednji Italiji.** V četrtek 30. oktobra kmalu po 8. uri zjutraj je zadel srednjo Italijo močan potres, katerega središče je bilo malo mesto Senigallia. Močne sunke so čutili tudi v mestih Pesaro, Macerata, Ancona, Pisa, Mandolfo, Costanza in drugod. V okolici Ancone je bilo prizadetih v celem 14 vasi. Najhujše je bila poškodovana po potresu Senigallia. Potres je povsod na potresnem ozemlju porušil veliko število hiš, druge pa poškodoval. Poleg ogromne materialne škode je zahteval potres okrog 60 smrtnih žrtev in ogromno število ranjenih. Samo v mestu Senigalliji je bilo porušenih 150 hiš, ubitih 21 in ranjenih 275 ljudi. Zanimivo je, da je takoj potem začel bljuvati mali ognjenik Salvadi. Potres je bil tako močan, da so ga lahko čutili daleč po Italiji in celo pri nas.

× **Kronanje abesinskega kralja.** V nedeljo dne 2. novembra je bil kronan etiopski (abesinski) kralj Ras Tafari, potomec kralja Salomona in

Podgane.

Kakor trdijo uradne statistike, požre 50 podgan ali 500 miš prav toliko kakor 3 močni vprežni konji; razen tega pa prenašajo ključne bolezni v Vaše stanovanje. „Podganja smrt“ (Rattentod-Massenvertiger), zatiralac v množicah ugonobit v treh urah vse podgane in miši z zalego vred, pri tem pa je neškodljiva za ljudi in domače živali. — „78 mrtvih podgan sem našel. Pošljite mi še 15 doz za tri sosedje“, piše G., veleposestnik. — 100%no jamstvo, sicer vrnem denar. Cena 12 Din, 3 doze 34 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice A, poštni predal 12/P 10, ČSR.

Gospodinje, gospodarji!!!

RADI PREVELIKE ZALOGE PRODAJAMO PO ZELO ZNIZANI CENI - ZIMSKO BLAGO

ZA ZENSKO OBLEKE IN PLASCE:
VOLNENO BLAGO KREP,
TVED, VELUR, BARŽUN,
BARHEND, FLANELIN
ITD ITD

ZA MOZKE OBLEKE IN SUKNJE:
MODNE, ČRNE IN PLAVE
KAMGARNE, SPORTNE
ŠEVIOTE, LODNE, SUKNA,
DUBLE ITD ITD

IZKORISTITE PRILOZNOST UGODNEGA NAKUPA

Posetite **trdko NOVAK Ljubljana Kongresni trg 15**

NASPROTI NUNSKÉ CERKVE

kraljice Sabo. To je že 334. kralj te dežele, katere zgodovina sega daleč nazaj v svetopisemske čase. Po beležkah, pisanih v mrtvem jeziku, ki ga razumejo samo svečeniki etiopske cerkve, sega rod etiopskih vladarjev 7430 let nazaj. Ves ta čas so zgodovino njihovega vladanja tako točno beležili, da niso pozabili niti tridnevne vlade kralja Vanume, ki je vladal okrog 2000 let pred Kristom. Vanuma je vladal 970 let pred dobo Makede, svetopisemske kraljice Sabo, katero je posetil kralj Salomon in z njunim ljubavnim razmerjem je bil položen temelj sedanje dinastije. Svečanosti kronanja so se vršile v Addis Abebi, prestolici Etiopije. Afriški vladar je imel pri kronanju na sebi plašč bivšega nemškega cesarja Viljema. Plašč so nedavno kupili od nemške države in ga seveda drago plačali.

× **Tri leta med Levi.** Iz Johannesburga poročajo časopisi o neverjetnem dogodku. Lovci iz severnega Transvala so obstrelili v džungli levino in jo drugega dne daleč v gozdu našli mrtvo. Pri nji je pa sedel zamorec in bridko plakal. Na radovedna vprašanja je začel zamorec pripovedovati, kako je pred tremi leti pobegnil v džunglo pred krvno osveto, ker je bil ubil nekega rojaka. Več tednov je blodil po pragozdu in iskal varnega zavetišča. Nekega večera je pa zlezal ves izmučen v votlino pod skalami in trdno zaspal. Zjutraj je pa ves presenečen in prestrašen opazil, da je zašel v levjo jamo. V jami je bila zbrana

vsa levja družina, samec, samica in mladiči. Zgodilo se je pravo čudo, levi se za nepovabljenega gosta sploh niso zmenili. Morda so bili siti ali pa so preveč čutili svojo premoč. Med zamorcem in levjo družino se je kmalu razvilo celo prijateljstvo. Zamorec se je preživljal v začetku z gozdnimi sadovi in sladkimi koreninicami. Ko je pa lev prinesel nekega dne v jamo orjaškega jelena, je dobil tudi zamorec svoj delež. In tako je začel na račun levje družine udobno živeti. To prijateljstvo je trajalo približno tri leta. Potem pa se je levja družina razšla. Samo stara levinja je še prišla včasih obiskat svojega črnega prijatelja. Naposled pa je lovčeva krogla pretrgala to prijateljstvo. Zamorca so vzeli lovci s seboj in mu priskrbeli službo sluga pri nekem bogatinu.

× **Smrt najstarejše ženske na svetu.** Nedavno je umrla v Braziliji Roza Costa, ki je trdila, da je najstarejša žena na svetu. To je prav verjetno, ker so vsi njeni otroci danes stari že vsak nad sto let. Njo torej lahko cenimo na 150 let. Vsi otroci so zdravi in krepki. Roza Costa sama je bila do poslednjega časa prav krepka. Razen 14 sinov in 4 hčerak so ostali po njej 104 vnukov in 230 pravnukov.

× **Bojni ples Culukafrov je postal modni ples.** Kot novost se uvaja letos na plesiščih ples moochi. Novi ples je na las poloben bojnemu plesu Culukafrov, ki ga plešejo z orožjem v roki. Strokovnjaki pravijo, da ta ples ni posebno težaven.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Dobra moč.

Ravnatelj: «Mladi gospod, prav rad vas sprejemem v službo. Povejte mi samo, na kaj se najbolj razumete.»

Prosilec: «Na uganke. Dobil sem že večkrat prvo nagrado za dobre rešitve ugank.»

Ravnatelj: «Tuji to je nekaj. Toda jaz mislim na posel, ki se upravlja v uradu.»

Prosilec: «No, gospod ravnatelj, saj sem uganke reševal v uradu...»

Stara družina.

A: «Gospod, ki ste mi ga predstavili, ni plemenitaš.»

B: «Saj tega nisem trdil.»

A: «Pa ste mi vendar rekli, da je potomec zelo stare rodbine.»

B: «To je resnica. Njegov oče je star 90, mati pa 88 let...»

Suknjič.

Tone: «Kaj bi napravil, če bi takole nenadoma našel v žepu suknjiča 100.000 dinarjev?»

Miha: «Suknjič bi si ogledal.»

Tone: «Zakaj?»

Miha: «No, ker bi suknjič gotovo ne bil moj.»

Že pozna.

Sestrica: «Ali se hočeva igrati zakonca?»

Bratec: Ne! Mama je rekla, da se ne smeva prepisati...»

Vse v redu.

Mira: «Dušan, ali si že ukrenil vse potrebno za najin pobeg?»

Dušan: «Seveda, dragica! Odpotovala bova na Dunaj, iz Prage bova v tolažbo pisala tvojim staršem, iz Lipskega jih bova prosila za odpuščenje, a iz Berlina jim bova brzojavila po denar, da se lahko zopet pripeljeva domov...»

Zadnja beseda.

Mati: «Mihec, stokrat sem ti že rekla, da ne smeš imeti zadnje besede.»

Mihec: «Saj nisem vedel, da ti ne boš še naprej govorila...»

Živinorejcem Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbi kopyta in zakovanju, pri prisuču med parklji, opeklini, streli, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napevanju goved in ovac, pri tu, ih pred

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

**v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani**

Selenburgova ulica št. 3

Poceni lahko kupite pri meni

otomane (550 Din), divane (1500 Din), tapetniške vložke (150 Din), žimnice (240 Din), palice za zavese (50 Din). V zalogi imam tudi vsakovrstne garniture, žimo, afrik in volno. Franc Novak, tapetnik in dekorater v Mariboru, Slovenska ulica št. 4. 475

Slamoreznico,

lepo ohranjeno v dobrem stanju, ceno prodam. Martin Koren, Sv. Miklavž št. 75, pošta Hoče. 473

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Poceni prodam:

dinamo-generator, 6 HP, rabljen; lokomobil Wolf, 18/20/24 HP, prevozno; hidravlično črpalko (Pfunger-Pumpe); bencinski motor, 8 HP; Dieslov motor, 50 HP, znamke Man, Hansburg; tovorni in osebni avto; magacinski transportni voz «Trafero»; diro in konjsko opremo; dve težki vozni dvigalici; stare vele in jermenice; pletilni stroj; kompresor; parne ventile; plinsko peč za kopalnico; boiler s pečjo za kopalnico; krožne škarje; žagine štanice; opalograf in kartotečno omaro; valjni mlin blizu Ljubljane.

Fr. Stupica, trgovina z železino, Ljubljana,

Gospodsvetska cesta št. 1. 457

Fige in brinje za žganjekuho

najboljše kakovosti nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana, Gospodsvetska cesta št. 5. 454

ŠOFERSKA ŠOLA GOJKO PIPENBACHER

Ljubljana, Gospodsvetska cesta 12.
Vožnja in teorija. 432

250 Din na dan

zaslužite lahko v svojem okraju. Pišite tovarni Person, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 354

Kovačiči

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudí družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 80

Kovaški vajenec

se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Kunstler, Ljubljana, Lepi pot št. 1. 465

3000 jabolčnih divjakov

prvovrstnih, prodam. Cena po dogovoru. Grmovšek Josip, Podgorje št. 30, p. Pišce. 470

Kmečko posestvo

v površini 10 oralov dam v najem z inventarjem, živežem in živino vred. Vse v prijaznem vinorodnem kraju v občini Ponikvi ob južni železnici. Najemnina po dogovoru. Več pove lastnik Jožef Jurše, Dolga gora, pošta Ponikva. 466

Sprejem vajenca

ki ima veselje do čevljarskega obrta. Hrana in stanovanje v hiši. Pavel Rozman, čevljar, Srednja vas v Bohinju. 468

Bolezni

Človeški organizem ostane zdrav, močan in sposoben za delo in aktivno življenje vse dotlej, dokler so zdrave njegove življenjske žleze. Slabe pa in bolne žleze ne dovajajo več organizmu v zadostni meri dragocenih fermentov in hormonov energije, radi česar se narušava krvotok in izmena snovi in v organizmu se usedajo sečna kislina, urati, toksini in drugi strupi, ki so baš tudi glavni krivci večine naših boleznih in naglega staranja. — Na srečo so slavni znanstveniki Braun, Sekar, Karno, Ziber in drugi ugotovili, da začne bolni organizem, potem ko smo vnesli vanj fiziološki ekstrakt (kakor je «KALEFLUID» D. Kaleničenka) iz žlez mladih živali, zopet normalno delovati in se lahko bori z vsemi mogočimi mukami. «KALEFLUID» uporabljajo specialisti za časa in po prestanih težih boleznih in operacijah radi povrnitve moči, potem pri starostni onemoglosti in splošni ohromelosti, pri narušeni izmeni snovi in krvotoka, pri slabi prehrani v zvezi z arterijskleroza, pri malaričnih, malokrvnih in živčno bolnih. — Dobro je poprej konsultirati svojega zdravnika. «Kalefluid» gospodom zdravnikom gratis radi preizkušnje. — Brezplačno se pošlje detaljna literatura «Racionalno življenje». Obrnite se na: Beograd, Kralja Milana br. 15, biro «Kurir», Miloš Marković. — «Kalefluid» se prodaja v vsch lekarnah in drogerijah.

Zlatorog-terpentinovo milo
varuje vaše perilo

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Najuspešnejše sredstvo
za rejo domače živine je
brezdvomno
MASTIN

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma.
Cena: 5 Skatel 46 Din, 10 Skatel 80 Din.

LEKARNA TRNKOLC (zraven rotovžna), Ljubljana 86.

Za samsko sezijo se priporoča trdka
Ceskuti & Zajc
modna in manufakturna trgovina „Pod veškom“
LJUBLJANA, Stari trg št. 3

J. STJEPUŠIN
ZAGREB, JURJEVSKA 57
priporoča
boljše tamburice, strune, partiture, sole in ostale potrebščine za vsa glasbila
Odlikovano na pariški izložbi

IVAN KNECHTL
krznarstvo, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26,
izdeluje vsa krznarska dela in ima v zalogi raznovrstne kože. Izdeluje tudi prvovrstne čepice po konkurenčnih cenah na debelo.

Zahtevajte brezplačni **CENIK** s 1000 slikami!

Posiljam po povzetju
Za neustrezajoče vrnem denar

5 let garancije

Srebro z 10 kameni 160 Din
Zlato 320 Din

Anker 45 Din
Ista, boljša, 2letna garancija 52 Din
Ista, še boljša, 4letna garancija 72 Din

Budilka z 1 zvoncec 48 Din
Ista z 1 zvoncec, najboljše kakovosti, 5letna garancija 70 Din
Ista z 2 zvoncecema, 5letna garancija 85 Din

A. Kiffmann, Maribor št. 143c
specijalist samo za na'boljše ure

Zahvala.
Podpisani se zahvaljujem tem potem podpornemu društvu
Ljudski Samopomoči v Mariboru
za takojšnje izplačilo pripadajoče podpore po smrti moje tete, gospe **Neže Lorberjeve**, ter priporočam vsakomur, naj pristopi takoj k temu prekornem društvu.
V Kozjem vrhu pri Dravogradu, dne 30. oktobra 1930.
Peter Lorber.

POZOR! Cenjenemu občinstvu se priporoča za vsa tapetna in dekorativna dela po nizki ceni
IGNACIJ NAROBE
tapetnik in dekorater
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu).

Blago za jesen in zimo
kakor tudi vse vrste pletenine lastnega izdelka kupite najceneje v trgovini
Anton Savnik
Skofja Loka

Modroce
vrhne, iz la afrika, močno blago. Din 240, mreže, posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri
Rudolf Sever, Mariljin trg 2 v Ljubljani.

GORENJC!
Svetovnoznane **KODAK FOTO APARATE** dobite že od 145 Din navzgor
v **DROGERIJI SINKOVEC, KRANJ,**
Glavni trg št. 189.
Uspeh Vam je zajamčen, tudi brez znanja o fotografiji. Pišite še danes, naj se Vam pošlje brezplačno cenik.

Samo 130 Din
rdeča ali rožasta odeja

Samo 150 Din
krasna klot-odeja

Samo 43 Din
sivo vzorasta tkanina-odeja

Razpošilja
Trgovski dom Stermec i, Celje 97
Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar.
Zahtevajte takoj novi, veliki, brezplačni ilustrirani cenik z več tisoč slikami!

TE. D. KORN, Ljubljana, Poljanska c. 8
(prej Henrik Korn) krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave, naprava strelvodov, kopalniške in klozetne naprave.

Vsa **PLESKARSKA, LIČARSKA in SLIKARSKA DELA** izvršuje najsolidnejše in po nizki ceni
ANGELO JELČIČ
pleskar in ličar
Ljubljana VII, Celovška cesta št. 65.
Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi.

Kuhinjsko posodo in vse gospodinjiske in gospodarske potrebščine nudi najceneje trdka
BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železino, LJUBLJANA

Cenjenemu občinstvu se priporoča **pletilnica** ki izdelaje vse vrste pretilin na debelo in drobno.
Cene zelo solidne! Postrežba točna!
ANA ZAKOSIELNY, strojno pletenje
L. UBLJANA, Kette-Murnova 8

Glasba osrečuje...
če jo slišite, prav posebno pa, če se sami z njo bavite! Ni treba, da je Vaš dom brez godbe! Stopite z nami v stik in si izberite primeren poceni instrument. Zahtevajte neobvezno ponudbo in
brezplačni veliki katalog!
Dobavimo Vam **direktno iz tovarne** v Nemčiji, odnosno prodajne podružnice v Mariboru.
Pišite takoj na naslov:
MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 104-B

Priporočajte in širite „Domovino“!

Budiljke od Din 49 navzgor

Budiljke, stenske in žepne ure
kupite najboljše in najceneje pri
H. SUTTNER
LJUBLJANA 5, Prešernova ulica 4

Lastna protokolarana
tovarna ur v Svisi

Budiljke iz lesa
od Din 84 navzgor

Zahtevajte cenik zastoj
in poštne prosto

Stenske ure,
ki gredo 14 dni
in bijejo, od
Din 380 navzgor

Izšla je Blasnikova Velika Pratika za navadno leto 1931.,

ki ima 365 dni.

«VELIKA PRATIKA» je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obratjan.

V «Veliki Pratici» najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solučne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejne na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabita kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

«VELIKA PRATIKA» se dobiva v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založnici:

tiskarni J. Blasnika nasl., d. d. v Ljubljani.

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na sejmju ali v hlevu živino, imejte vselej pri sebi zanesljivo in praktično žepno knjižico

„Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“, katera Vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. 166

Cena knjižici je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobi se po vseh trgovinah ali pa pri založniku

J. M. VICIČ, Ljubljana, Ahacljeva c. 10/II

Ako želite, da ostanejo Vaša gospodarska posojja z ostalim vred dobri in rebarvna, morate nabavljati barve, pokost (firne), lake in druge tem slične redmete od no pri

DRAGU FRANZU
V LJUBLJANI, Stari trg št. 24 295

Postrežba točna.

Cene solidne

Ribjo moko

253

za rejo prašičev in govedine kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta št. 24.

Prima gonilna jermena
in vse mlinsko-tehnične potrebitine vedno v zalogi pri tvrdki
CADEZ & BRCAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

Pazite na dvoje!

- 1.) Omehčajte pretrdo vodo z navadno sodo!
- 2.) Perite dosledno le s pravim domačim

terpentinovim milom

Ali želite, da se
protina
in
revmatizma
temeljito iznebite?

Revma je strašna in daleko razširjena bolezen, ki ne prizanaša niti bogatašu niti siromaku; ona išče žrtve v palači enako kakor v koči. Prerazlične so oblike, v katerih se bolezen kaže. A največ je boleznih, ki imajo najraznovrstnejša imena, medtem ko niso nič drugega kakor revmatizem. Včasih bole kosti in sklepi, včasih oteko členki, roke in noge so izkrivljene; trganje, zbadanje v raznih delih telesa pa tudi slabost oči, vse to so posledice revme in kostnih bolečin. — Kakor so različni pojavi, v katerih se bolezen kaže, tako mnogoštevilna so vsa mogoča in nemogoča zdravila, medicine, miksture, mazila itd., ki se ponujajo trpečemu človeku. Večira teh sredstev ne more popolnoma izlečiti, v najboljšem primeru le za kratek čas ublažiti bolečine. Kar Vam mi priporočamo, je povsem neškodljiva zdravilna pijača, ki je že mnogim bolnikom pomagala.

Naša kura je izborna in naglo deluje. Da pridobimo čim več pristašev, smo sklenili, da pošljemo vsakomur, ki nam piše,

popolnoma brezplačno

našo interesantno in poučno razpravo. Torej kdor trpi bolečine in kdor želi, da se teh bolečin naglo, temeljito in brez nevarnosti reši, naj piše še danes na naslov:

Avgust Märzke, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse 5. Abt. 21

